DOSAR nr.1-22140250-38-1-27092022 (1-105/2022),
nr. cauzei la urmărirea penală 2021350262
–Crîșmaru Vasile – art.264 alin.(3) lit.b) și art.266 Cod penal

S E N T I N Ţ Ă
ÎN NUMELE LEGII

09 noiembrie 2023 or. Telenești
Judecătoria Orhei (sediul Telenești)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Gheorghe Ciobanu
Grefieri Rodica Negruță
Cristina Darie

Cu participarea:
Acuzatorului de stat,
procuror în Procuratura raionului Telenești - Mihail Chipăruș
Succesorul părții vătămate -Cojocari Domnica
care ulterior nu s-a prezentat
Apărătorului inculpatului Crîșmaru Vasile, avocatul - Ion Luchian
Inculpatului - Crîșmaru Vasile

a examinat în ședință de judecată publică, cauza penală de învinuire a lui,

Crîșmaru Vasile, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în *****, căsătorit, persoane la întreținere nu are, cetăţean al Republicii Moldova, *****, fără antecedente penale

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal al Republicii Moldova, individualizată prin încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudenţă decesul persoanei, precum și,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.266 Cod penal al Republicii Moldova, individualizată prin părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport şi care a încălcat regulile de securitate a circulaţiei sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art.264 alin.(3) Cod penal.

Procedura de citare legală a fost executată.

Procurorul Mihail Chipăruş a solicitat ca inculpatul Crîșmaru Vasile ***** să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin.(3) lit.b) și art.266 Cod penal.

Apărătorul inculpatului Crîşmaru Vasile, avocatul Ion Luchian, a solicitat instanței emiterea unei sentințe de achitare.

Inculpatu Crîşmaru Vasile, a declarat că nu-și recunoaște vina.

Cauza examinată în procedură generală.

Termenul de examinare a cauzei: 27septembrie 2022 – 09 noiembrie 2023.

Cu referire la materialele cauzei penale şi a probelor administrate şi cercetate în şedinţa de judecată, instanța de judecată,-

A C O N S T A T A T:

1.1. Potrivit ordonanței de punere sub învinuire 25 ianuarie 2022 (f.d.18, vol.II), dar şi potrivit rechizitoriului din 26 septembrie 2022 (f.d.92-96, vol.II), inculpatul Crîșmaru Vasile ***** a fost pus sub învinuire în cadrul cauzei penale nr.2021350262 pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit.b) și art. 260 Cod penal, în următoarele circumstanțe de fapt:

la 13 octombrie 2021, în jurul orei 20:15, deținând permis de conducere valabil pentru categoria de transport „B", „C", „D" cu nr. ***** eliberat la *****, conducând camionul de model ***** cu n/î *****pe traseul R-6 Sărăteni Vechi-Bălți, între localitățile Ratuș și Mândra, raionul Telenești, deplasându-se din direcția municipiului Bălți spre municipiul Orhei, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a ținut cont de vizibilitatea redusă pe timp de noapte, nu a adaptat viteza la situația rutieră, iar ca rezultat a tamponat pietonul *****, născut la *****, fost locuitor al satului *****, ce era pe partea carosabilă, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 202125C0203 din 15.11.2021, vătămări corporale grave sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă, plăgi contuze regiunea occipitală cu trecere spre regiunea temporo-frontală dreapta și temporo-frontală stânga, hemoragii în țesuturile moi pericraniene regiunea occipitală și în mușchii temporali bilateral, fracturi multicominutive ale bazei și bolții craniului, delacerarea și expulzarea creierului, fracturi deschise multiașchiate a oaselor faciale, plagă contuză față, iar ca urmare a vătămărilor corporale suferite în urma tamponării victima Pușcaș Nicolae a decedat la fața locului.

Crîșmaru Vasile, conducând mijlocul de transport, a încălcat prevederile pct. 10 alin. 1 lit.b) al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, potrivit cărora, conducătorul de vehicul, trebuie să posede cunoştinţe şi să execute cerinţele prezentului Regulament, precum şi să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranţă vehiculul pe drum, nerespectând prevederile pct. 45 subpct. (l) lit. a), b), d) al Regulamentului care prevede că conducătorului de vehicul este obligat să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ţinând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția şi reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, de

situația rutieră - încălcări care sunt în legătură cauzală directă cu producerea accidentului rutier şi consecinţele survenite.

Prin acțiunile sale Crîșmaru Vasile a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) din Codul penal al Republicii Moldova, individualizată prin încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență decesul persoanei.

1.2. Tot Crîșmaru Vasile *****, la data de 13.10.2021, imediat după comiterea accidentului rutier pe traseul R-6 Sărăteni Vechi-Bălți, între localitățile Ratuș și Mândra, raionul Telenești, în urma căruia a survenit decesul victimei Pușcaș Nicolae, ar fi acționat contrar prevederilor pct. 12 alin. (1) lit. g) din Regulamentul circulaţiei rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009 potrivit căruia conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat să anunţe despre accident poliţia şi să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de poliţie, invocându-se că acesta a plecat de la fața locului în municipiul Chișinău.

PROCEDURA

2.1. În cadrul examinării cauzei în instanța de judecată a declarant că nu recunoaște faptul că ar fi comis comis accidental rutier la data de 13 octombrie 2021, iar ulterior ar fi părăsit locul accidentului rutier.

În acest sens, în conformitate cu art.351, 352 Cod de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură general, în limba de stat, în ședință publică.

3.1. **Poziția acuzatorului de stat**

În ședința de judecată *acuzatorul de stat, procuror în Procuratura raionului Teleneşti, Chipăruş Mihail,* a considerat că vina inculpatului Crîșmaru Vasile în comiterea infracțiunilor prevăzute de de art. 264 alin.(3) lit.b) și art.266 Cod penal, a fost dovedită pe deplin.

În susținerea poziției sale a invocat probele cercetate în cadrul ședinței de judecată:

În susținerea poziției sale a invocat următoarele probe:

- Declarațiile succesorului legal al victimei, Cojocari Domnica care a declarat că victima Pușcaș Nicolae este fratele ei. Pe data de 13.10.2021, de dimineață a plecat la serviciu. Seara între orele 16-18, l-a telefonat pe fratele său Nicolae, dar nu era disponibil. Ulterior, în jurul orei 20:00, a fost anunțată de către o persoană din localitate că a avut loc un accident între Ratuș și Sărătenii Vechi, iar persoana care a fost tamponată seamănă cu fratele ei. A plecat imediat la traseu și a văzut că fratele ei era decedat. Persoana care l-a tamponat nu era la fața locului, era doar poliția. A sunat-o Codreanu Ecaterina care ieșea din sat la magazin după cumpărături. A luat actele de identitate ale fratelui său și Ecaterina a venit și a luat-o cu mașina. Fratele său venea de la serviciu cu bicicleta pe partea regulamentară. Bicicleta era la fața locului și nu era deteriorată. După cum a auzit prin sat că mai era cineva cu el, dar la fața locului nu era nimeni. Se vorbea că era cu el Anestiade Viorel, care are probleme psihice. El a fost audiat, dar a negat că a

fost acolo. Nu a fost găsit nici telefonul fratelui. Anestiade este de la ei din sat. El era în relații normale cu fratele său, discuta-u între ei. Pe data de 12.10.2021 au servit la ziua de naștere a unui copil de al său. A aflat că fratele ei a fost la magazin și a servit o bere. La fel la fața locului a fost depistată o sticlă cu bere nouă. A vorbit și ea cu Anestiade și el a spus că nu a fost acolo și nu-și amintește nimic;

- Declarațiile martorului Verejan Ilie care a comunciat că până a văzut cadavrul victimei, culcat pe traseu, în timpul deplasării pe traseul central Sărătenii-Vechi – Bălți spre localitatea Verejeni raionul Telenești, a observat un mijloc de transport, de dimensiuni mari (autocamion), care se deplasa în întâmpinarea lui, direcția de deplasare spre mun. Chișinău. La un moment dat, la o distanță de aproximativ 500-600 m față de dânsul, acel autocamion a virat brusc spre stânga, ocolind ceva. A apreciat acest fapt după lumina farurilor. Ulterior, când a ajuns în regiunea traseului, unde acel mijloc de transport a virat brusc a văzut ceva pe traseu asemănător cu o persoană. S-a întors și apropiindu-se de locul aflării acestuia a constat că era o persoană decedată ce era accidentată. Și-a dat seama că autocamionul respectiv, a făcut manevra de ocolire spre stânga, în locul unde el a depistat cadavrul ulterior. Despre autocamionul pe care el l-a văzut efectuând manevra respectivă, a declarat că: era o mașină de dimensiuni mari, culoarea acesteia nu o cunoaște, deoarece nu a atras atenție, cabina era de dimensiuni mari, și din câte î-și amintește posibil să fi fost un TIR sau alt camion de dimensiuni mari. Despre faptul că a depistat o persoană accidentată a anunțat serviciul 112. Verejan Ilia a concretizat că din câte ține minte în fața sa nu se deplasau alte mașini. A observat că acel camion a făcut manevra bruscă de ocolire după cum avea farurile pornite și gabariturile. Era anume camion, deoarece asupra lui ard lumini care arată înălțimea. Consideră că nu era cu remorcă, deoarece ardeau gabariturile numai în părți. El se deplasa cu viteza de aproximativ 60-70 km/ha. Cadavrul victimei l-a văzut după ce a trecut camionul. A văzut mașina de poliție cu girofarul aprins care l-a depășit la ieșirea din satul Sărăteni spre Bălți.

- Ordonanțele de ridicare și procese-verbale de ridicare a înregistrărilor video din data de 13.10.2021, de pe camerele video instalate în diferite puncte de pe traseul național R-6 Sărătenii Vechi - Bălți, începând cu stația pecco „Rompetrol”, din localitatea Ratuș raionul Telenești, vulcanizarea amplasată pe marginea traseului din aceiași localitate; stația de alimentare pecco „Petrom” din satul Cișmea raionul Orhei; stația de alimentar pecco „Petrom” de la intrarea în orașul Orhei; de la cafeneaua cu denumirea „La Cișmea” care cuprinde teritoriul parcării și interiorul acesteia.

- Procesul-verbal de examinare din 15.11.2021, prin care susține că s-a constatat că în cadrul înregistrării video de la camerele de supraveghere amplasate la stația pecco „Rompetrol ” din localitatea Ratuș raionul Telenești, care se află în apropiere de locul comiterii accidentului rutier, la data de 13.10.2021, ora 20:00:05 secunde a fost fixat la camera respectivă un camion. În cadrul examinării detaliate a autocamionului din înregistrările video, s-a observat că era conectat numai gabaritul de sus din dreapta. Ulterior, tot același camion este fixat la camerele de supraveghere video de la stația pecco „Petrom” de la intrarea în localitatea Zahareuca raionul Telenești, la data de 13.10.2021 ora 20:04:52 secunde. Tot camionul respectiv este fixat la camerele video amplasate pe

teritoriul stației pecco „Petrom” de la intrarea în mun.Orhei, la data de 13.10.2021 ora 20:27:05. Același autocamion, care din imaginile video se observă că este de culoare albă, cu careva inscripții neclare pe acesta, este fixat la camerele video amplasate la ieșirea din mun. Orhei, la data de 13.10.2021, ora 20.31.35, iar la ora 20:32:48, același mijloc de transport este fixat în apropiere de restaurantul „casa Vinului”.

- Procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.10.2021 prin care s-a constatat că autocamionul condus de către Crîșmaru Vasile este de model „***** cu nr/î *****. Examinând în coraport datele constatate în cadrul examinării înregistrărilor video și datele stabilite în cadrul examinării camionului condus de către Crîșmaru Vasile se constată că este unul și același mijloc de transport. În cadrul examinării camionului condus de către Crîșmaru Vasile au fost ridicate urme biologice care au fost remise la instituția de expertiză pentru efectuarea expertizei judiciare. Potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară nr. 202105O0319 din 09.12.2021, sângele cet. Pușcaș Nicolae se referă la grupa Oalfa, beta/(O)/. În fragmentele de substanțe uscate (m/ob.3,4,5,7) ridicate în urma examinării camionului „***** cu n/î *****, a fost depistat sânge uman. Pentru a stabili dacă sângele uman aparține victimei nu a fost posibil, reieșind din concluziile rapoartelor de expertiză judiciară biologică a corpurilor delicte.

Acuzatorul de stat a notat, că în cadrul efectuării experimentului s-a constatat că distanța de vizibilitate a biciclistului care se afla în poziție orizontală pe suprafața carosabilului, din scaunul conducătorului auto ce se deplasa cu camionul de model „*****” cu n/î ***** cu viteza nu mai mare de 70 km/h, care avea luminile farurilor incluse la faza scurtă e de 55.5 metri, iar la faza lungă e de 86.7 metri. Astfel, inculpatul Crîșmaru Vasile a avut posibilitatea să vadă victima ce era pe partea carosabilă și respectiv să evite deplasarea peste capul acestuia, dar datorită neatenției acestuia și chiar reieșind din declarațiile victimei el urmărea ce acțiuni vor întreprinde polițiștii ce se deplasau pe traseu cu automobilul de serviciu s-a produs accidentului rutier.

A susținut că, potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară nr.202125C0203 din 15 noiembrie 2021, moartea victimei Pușcaș Nicolae a survenit în rezultatul traumatismului cranio-cerebral deschis, cu fracturi multicominutive ale oaselor bolții și bazei craniului, cu delacerarea și expulzarea totală a creierului, care au fost produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect dur, contondent sau la lovirea de acesta, cu rostogolirea preponderentă a roților automobilului peste craniul victimei, corespund timpului și circumstanțelor indicate în ordonanță (accident rutier – fiind în calitate de biciclist), în comun, au legătură cauzală directă cu decesul și la persoane, se califică ca vătămare corporală GRAVĂ, conform criteriului pericolului pentru viață. Reieșind din amplasarea leziunilor corporale rezultă că victima se afla în poziție orizontală în momentul rostogolirii roților peste craniu. Astfel se constată legătura cauzală dintre producerea accidentului rutier și decesul victimei Pușcaș Nicolae.

A stipulat că reieșind din datele stabilite în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că în perioada când s-a produs accidentul rutier pe acel sector de drum s-a deplasat Crîșmaru Vasile la volanul camionului de model ”*****” cu n/î *****, iar în cadrul examinării camionului pe clapa de protecție de noroi din partea dreaptă/față a

camionului și de pe aripa din față/dreapta a camionului au fost ridicate urme biologice, care potrivit concluziei raportului de expertiză reprezintă sânge uman.

A menționat faptul, că urme de sânge uman au fost depistate anume pe partea camionului care reieșind din circumstanțele cazului (direcția de deplasare a camionului, poziția victimei pe traseu și acțiunile întreprinse de către conducătorul auto, virarea bruscă spre stânga, fapt ce a fost stabilit prin declarațiile martorului Verejan Ilie. În cadrul examinării camionului nu au fost depistate urme de sânge pe roțile din spate partea dreaptă sau roțile din partea stângă. Prin urmare nu se confirmă versiunea înaintată de către partea apărării potrivit căreia urmele de sânge uman depistate pe clapa de protecție de noroi din partea dreaptă/față a camionului și de pe aripa din față/dreapta a camionului ar fi provenit în urma faptului că s-a deplasat în mod repetat pe sectorul de drum unde a fost tamponat mortal victima Pușcaș Nicolae. Dacă urmele depistate ar fi provenit de pe urma deplasării pe suprafața traseului pe care era sânge, respectiv ar fost urme de sânge și pe roțile din spate.

Ca urmare acuzatorul de stat, considerând că vina inculpatului Crîșmaru Vasile în comiterea infracțiunilor prevăzute de de art. 264 alin.(3) lit.b) și art.266 Cod penal, a fost dovedită pe deplin a solicitat să-i fie stabilite pedepse după cum urmează:

- pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, pedeapsă principală sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare, și pedeapsă complementară sub formă de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport.

- pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.266 Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni.

În conformitate art.84 Cod penal, a solicitat de a-i stabili inculpatului Crîșmaru Vasile ***** prin cumul parţial al pedepselor, pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani şi pedeapsă complimentară sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În baza art. 90^1 din Codul penal a solicitat dispunerea executării parțiale a pedepsei penale după cum urmează 2 (doi) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis și partea rămasă de 2 (doi) ani de a fi suspendată condiționat cu stabilirea unui termen de probă de un 1 (un) an cu obligarea inculpatului Crîșmaru Vasile de a nu-și schimba domiciliul fără acordul organului competent și a participa la programe probaționale, cu aplicarea măsurii preventive, obligarea de a nu părăsi țara, ce v-a înceta de drept la intrarea sentinței în vigoare.

A solicitat de a încasa din contul inculpatului Crîșmaru Vasile ***** în contul statului cheltuielile judiciare, în sumă de totală de 28 488 lei.

A solicitat de a fi admisă acțiunea civilă înaintată de succesorului părții vătămate Cojocari Domnica și a dispune încasarea de la inculpatul Crîșmaru Vasile în contul acesteia a sumei de 100000 lei, ce constituie prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Corpul delict: - camionul de model *****, cu nr/î *****, ce se păstrează la Compania ”Dani-Trans” SRL a rămâne în proprietatea acesteia.

-Bicicleta victimei Pușcaș Nicolae ce se păstrează la succesorul legal al victimei Cojocari Domnica, a rămâne în proprietatea acesteia.

3.2. **Poziția părții apărării**

Apărătorul inculpatului Crîșmaru Vasile, avocatul Ion Luchian, a solicitat instanței emiterea unei sentințe de achitare.

Apărătorul inculpatului consideră că în rezultatul examinării probelor în cadrul cercetării judecătorești prin prisma coroborării lor, vinovăția lui Crîșmaru Vasile în săvârșirea infracțiunilor incriminate nu a fost dovedită.

În acest sens a invocat apărarea că s-a examinat o infracțiune de accident rutier, care este comisă din imprudență, circulația rutieră este foarte aglomerată și necesită de la fiecare șofer, aflat în trafic să fie foarte atent.

A menționat, că în ce privește calificarea infracțiunilor prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) și art.266 Cod penal, inculpatul a dat declarații atât la organul de urmărire penală cât și în instanța de judecată, și urmează de luat în vedere că inculpatul nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, este invalid de gr-III, a dat declarații sincere, și ceia ce a declarat poate să se întîmple cu oricare persoană aflată la trafic.

A notat că, inculpatul a declarat că nu este vinovat, și urmează de crezut.

A specificat că, inculpatul a notat că era să recunoască vina, dacă în rezultatul unei expertize genetice a probei de sânge găsite pe camionul condus de inculpat s-ar fi dovedit că stngele ar aparține victimei Pușcaș Nicolae.

A explicat apărarea că, inculpatul avea să vadă cadavrul, dar a menționat că inculpatul a fost sustras de la traficul rutier, și anume pe porțiunea de drum, când girofarul la mașina poliției era pus în funcțiune și inculpatul se uita să vadă dacă nu-l oprește poliția, și a observat că ceva s-a dezechilibrat la mașină, specificînd că inculpatul nu a văzut victima.

A menționat apărătorul că inculpatul nu este un criminal, un iresponsabil în trafic și anume să fugă, să meargă peste om de la locul accidentului rutier și dacă inculpatul se ascundea, acesta putea să distrugă probele și anume să spele mașina.

În acest sens apărătorul a susținut că nu este nici o probă incontestabilă cu privire la faptul că inculpatul cu această mașină a trecut peste victima Pușcaș Nicolae și a survenit decesul acestuia.

Apărătorul Ion Luchian, referitor la declarațiile lui Verejan Ilie, care este polițist, date în cadrul urmăriri penale și în cadrul ședinței de judecată, a declarat că mergând pe porțiunea de drum a văzut un cadavru și o bicicletă. În acest sens, apărătorul a notat că, la dosar sunt interogări la doi polițiști, unde au declarat că șoferii Banari și Ghițelari Vitalie, au mers pe această porțiune de drum, și chipurile că l-a văzut pe bicilist și l-au descris după haine.

De asemena, apărătorul Ion Luchian a menționat că martorul Verejan Ilie a declarat că au trecut careva caminoane care au trecut înainte de a vedea cadavrul jos și în acest context apărătorul a declarat că își pune întrebarea „că de ce, când au venit lucrătorii de poliție, n-au luat toate măurile cuvenite, să excludă și bănuiala lui Verejan Ilie”, menționând că este suspect faptul că, dacă acest lucrător al poliției l-a lovit, și ulterior au venit lucrătorii de la poliție, ultimii s-au uitat, și chipurile au afirmat în văzul tuturor că totul este normal și nu are nimic și i-au permis lui Verejan Ilie să se ducă.

Apărătorul Ion Luchian a nota că, ce ține de reprezentantul legal Cojocari Domnica, care a declarat că a venit la fața locului a văzut cadavrul și bicicleta, dar totodată a declarat că victima dispunea și de un telefon, și avea și 400 lei care le-a dat fratele său când s-a pornit de la Ratuș.

Susține că, nu s-a luat nici o măsură ca să găsească acest telefon, unde sunt banii care nu se aflau la fața locului, menționând că declarațiile acesteia, se mai confirmă că victima se afla cu Anestiade Viorel, cu care la fel nu a fost nici o acțiune din partea organului de urmărire penală.

Apărătorul susține că probele cu privire la camionul condus de Crîșmaru Vasile, sunt legate de înregistrările video, la care s-ar fi observat că era conectat gabaritul de sus din dreapta, dar nimeni nu a verificat era conectat sau nu era conectat și apărarea siusține că unica probă ce leagă camionul condus de Crîșmaru Vasile de comiterea acestuia accident este că s-a găsit sânge uman pe partea stângă a roții din față a camionului.

Apărătorul Ion Luchian a invocat că, din acea cantitate de sânge găsită pe autocamionul condus de Crîșmaru Vasile nu a fost posibil de stabilit prin expertiza biologică, dacă anume îi parține victimei Pușcaș Nicolae, motivând în acest sens că, dacă ar fi mers peste capul victimei, urma să rîmână mult sânge, dar din cantitatea de sânge găsită nu a fost posibil de stabilit cui aparține.

În şedinţa de judecată din data de 20 iunie 2023 de examinare a cauzei penale în privința inculpatului Crîșmaru Vasile învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit.b) și art. 266 Cod penal, avocatul Luchian Ion, acționând în interesele inculpatului Crîșmaru Vasile, a înaintat o cerere prin care a solicitat dispunerea efectuării unei expertize auto-tehnică în comisie cu includerea următoarelor întrebări:

1) Ce influenţă o avut comportamentul pietonului în cazul dat, aflîndu-se în poziţie orizontală a carosabilului asupra demarării accidentului sau creării situaţiei de accident?

2) Reieşind din cantitatea particulelor de sînge uman depistat la automobilul condus de Crişmari Vasile puteau ele să apară pe mijlocul de transport în rezultatul trecerii de mai multe ori (7 ori) a acestui mijloc de transport peste acelaşi loc al accidentului?

3) Reieşind din cantitatea de sînge uman depistată la mijlocul de transport condus de Crişmari Vasile puteau aceste particule să apară şi în alte circumstanţe, de trecere a autovehiculului peste obiecte, carosabil, ce conţin sînge uman.

Instanța a apreciat că cererea privind efectuarea unei expertize auto-tehnică în comisie, înaintată de avocatul Ion Luchian în interesele inculpatului Crîșmaru Vasile, nu conține careva temeiuri de fapt și de drept, care ar impune necesitatea de a dispune efectuarea expertizei în comisie pentru justa soluționare a cauzei, respectiv prin încheierea din 19 iulie 2023 a respins cererea ca neîntemeiată.

Apărătorul Ion Luchian, a notat că probele care testează vinovăția inculpatului Crîșmaru Vasile sunt bazate pe dubii, nu s-a putut constata cui aparține sângele și conform art.8 CPP prezumția nevinovăției, toate dubiile se interpretează în folosul inculpatului și reieșind din lipsa probelor care ar confirma incontestabil vinovăția inculpatului, apărarea a solicitat ca inculpatul să fie achitat.

3.3. **Argumentele inculpatului.**

În cadrul urmăririi penale Crîșmaru Vasile, fiind audiat în cilitate de bănuit la data de 26 octombrie 2021, acesta a recunoscut partial vina, în sensul că posibil a săvârșit accidental rutier din motiv că la momentul respective s-a deplasta prin locul unde s-a produs accidental rutier, însă faptul părăsirii accidentului rutier nu l-a recunoscut, motivând că el nu a conștientizat că a săvârșit un accident rutier.

La data de 25 ianuarie 2022 fiind audiat în calitate de învinuit a declarant că vina în comiterea infracțiunilor incriminate nu recunoaște, fiindcă el nu a văzut și nu a simțit să tamponeze pe cineva în timp ce se deplasa pe traseul Bălți-Sărăteni, iar referitor la circumstanțele cazului a susținut că a dat declarații anterior.

Fiind audiat asupra esenței învinuirii înaintate în cadrul ședinței de judecată din 19 iulie 2023, inculpatul Crîșmaru Vasile a declarat că la momentul comiterii infracțiunii era angajat în calitate de șofer la „Dani-Trans" SRL, unde activează din anul 2017 în calitate de șofer și la data de 13 octombrie 2013 conducea camionul de model Mercedes cu n/î *****.

A declarat că în fiecare zi, încărcau marfă de pe str.Petricani din mun. Chișinău și o repeartiza pe la diferite mașini, care la fel duceau marfa prin alte locuri de distribuție și inculpatul de trei ori pe săptămână ducea produse la Bălți, Edineț și Soroca și de obicei se întorcea la Chișinău seara pe la ora 17:00.

A menționat că, la data de 12.10.2021, l-a telefonat șeful său Ioniță Vasile și i-a zis că dimineața la 13.10.2021, ora 10:00, să plece la MallDova de pe str. Arborilor 21, mun.Chișinău cu camionul pentru a lua marfă și să o transporte în municipiul Bălți pe str.Vasile Alexandri 5. Astfel dimineața a plecat la MallDova în mun. Chișinău unde a fost încărcat cu rafturi, frigidere și a plecat la Bălți și după ce a descărcat marfa la Bălți s-a pornit spre Chișinău. Pe drum, pe lângă satul Ratuș, raionul Telenești a văzut că înaintea sa venea o mașină a poliției și a început a merge mai încet și s-a gândit dacă nu-l ia la radar și după ce a trecut mașina poliției, a privit pe oglinda din partea stângă să vadă dacă nu se întoarce după el. A văzut că ei nu s-au întors după el, a trecut pe banda din stânga și a continuat deplasarea. El se deplasa cu o parte din roți pe banda din dreapta și o parte pe banda din stânga, dar după ce a văzut că poliția nu s-a întors după el și a trecut complet pe banda din stânga și a plecat acasă. În continuare, a lucrat până pe data de 23.10.2021, când a fost la Bălți și când a intrat la Fourchette pe str. Aleco Russo din față venea o mașină a poliției și ei au venit din urma lui, s-au oprit și i-au spus că mașina este în căutare, pentru faptul că a călcat un biciclist. După ce polițiștii i-au zis că a călcat un biciclist, inculpatul susține că s-a uitat la mașină împreună cu polițiștii ca să vădă dacă sunt careva semne, ce ar confirma cele spuse, adică dacă sunt careva lovituri, după care să vină o altă mașină ca să-i predea marfa din mașina sa. Așa și a fost, a venit o altă mașina și a plecat la Edineți ca să ducă marfa din mașina sa, între timp au venit de la Inspectoratul de Poliție Telenești a predat mașina după care a venit acasă.

A specificat inculpatul că ulterior a venit la Telenești cu șeful său, Ioniță Vasile, ca să vadă ce-i cu mașina sa și câan au ajuns la IP Telenești, colaboratorii de poliție i-au zis că urmează să vină expertul de la Bălți pentru a efectua exeprtiza și după ce se va efectua expertiza îi va telefona ca să vin să-și ia mașina.

La întrebările apărătorului, inculpatul a declarat că era de față când a venit expertul și au luat aripa din partea dreaptă a mașinii pentru a verifica dacă nu sunt urme de sânge și toate probele au fost luat de fața inculpatului și au fost puse în eprubete.

Inculpatul a concretizat că el a trecut pe la Ratuș pe la ora 20:01, afirmând că a verificat pe GPS.

Inculpatul a declarat că a simțit ca și cum a mers peste o „șibioncă", după ce a trecut mașina poliției și a privit pe oglindă, dar nu a văzut nimic, fiindcă era noaptea și a menționat că nu a fugit de la fața locului și nu a văzut pe nimeni. Ce ține de faptul că experții au găsit sânge uman pe roată, inculpatul explică că a reparat un furtun la roata din față și s-a zgîriat, unde a curs sânge, ștergînd cu degetul sângele de pe roată, afirmând că la medic nu s-a adresat, era doar o zgârâitură.

A meționat inculpatul că nu a fugit că să fi știut că s-a întâmplat ceva, el a doua zi era să se ducă la poliție să declare, că poliția oricum te găsește.

La întrebările acuzatorului de stat, inculpatul a declarat că pe traseu când se deplasa nu a observat nici un biciclist și în fața sa se deplsa o mașină sau două, una era mai aproape și alta mai departe. A concretizat că mașina sa avea indicator de gabarit numai la cabina mașinei, dar la remorcă nu avea indicator.

A concretizat inculpatul, că în regiunea Ratuș unde s-a întîlnit cu mașina poliției a simțit ceva când mergea, „o pietricică, șibioncă", după care s-a uitat pe oglindă, dar nu a văzut nimic atunci.

La întrebările instanței a declarat, că de la 13 octombrie 2021 mașina nu a fost spălată, deoarece nu au fost ploi și nu era murdară a delcarat că ajungea acasă, în permanență după ora 21:00 și mașina o ținea acasă tot timpul și a menționat că numai el lucar cu această mașină a sa, altcineva nu lucra nimeni cu ea și GPS instalat pe ea arăta în fiecare zi unde ai fost, la ce oră și unde te-ai aflat.

3.4. **Probele acuzării**

A*cuzatorul de stat Mihail Chipăruș, procuror în Procuratura raionului Telenești*, în ședința de judecată, a susținut că vina inculpatului Crîșmaru Vasile în comiterea infracțiunilor prevăzute de de art. 264 alin.(3) lit.b) și art.266 Cod penal, a fost dovedită pe deplin.

În susținerea poziției sale a invocat următoarele probe:

- declarațiile martorului Verejan Ilie (f.d.179-181, vol-I).

-procesul-verbal de cercetare la fața locului cu planul-schiță și tabelul fotografic, acțiune procesuală efectuată la data de 13.10.2021, unde s-a stabilit locul comiterii infracțiunii (f.d.21-31, vol-I);

-*procesul-verbal de examinare a obiectului cu tabel fotografic*, acțiune procesuală efectuată la data de 18.10.2021, în cadrul căreia a fost examinată bicicleta care se afla în posesia victimei decedate în momentul comiterii accidentului rutier (f.d.60-66, vol-I);

-*ordonanța și procesul verbal de ridicare din data de 14.10.2021*, prin care au fost ridicate hainele victimei decedate Pușcaș Nicolae, cu care era îmbrăcat în momentul producerii accidentului rutier (f.d.71-72, vol-I);

-procesul-verbal de examinare din 21.10.2021, în cadrul căruia au fost descrise hainele victimei decedate Pușcaș Nicolae, care au fost ridicate de la medicul legist al CML Orhei, Dumitru Cobîscan (f.d.73, vol-I);

-ordonanța și procesul verbal de ridicare, acțiuni procesuale efectuate la data de 23.10.2021, prin care a fost ridicat autocamionul de model „*****” cu nr/î *****. (f.d.95-96, vol-I);

-procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.10.2021 în cadrul căruia a fost descris camionului de model „***** cu nr/î *****, de către expertul din cadrul secției CFL al CTC și EJ Lîsov Anatolie. (f.d.97-98, vol-I);

-ordonanțele și procesele verbale de ridicare a înregistrărilor video din data de 13.10.2021, de pe camerele video instalate în diferite puncte de pe traseul național R-6 Sărătenii vechi-mun. Bălți, începând cu stația pecco „Rompetrol”, din localitatea Ratuș raionul Telenești, vulcanizarea amplasată pe marginea traseului din aceiași localitate; stația de alimentare pecco „Petrom” din satul Cișmea raionul Orhei; stația de alimentar pecco „Petrom” de la intrarea în orașul Orhei; de la cafeneaua cu denumirea „La Cișmea” care cuprinde teritoriul parcării și interiorul acesteia. (f.d.113-125, vol-I);

-procesul-verbal de examinare a înregistrărilor video din 15.11.2021, prin care s-a constatat că pe cele 3 discuri, sunt înscrise înregistrările video ridicate de pe camerele de supraveghere video de pe traseul național începând cu stația pecco „Rompetrol”, din localitatea Ratuș raionul Telenești, vulcanizarea amplasată pe marginea traseului din aceiași localitate; stația de alimentare pecco „Petrom” din satul Cișmea raionul Orhei; stația de alimentar pecco „Petrom” de la intrarea în orașul Orhei; de la cafeneaua cu denumirea „La Cișmea” care cuprinde teritoriul parcării și interiorul acesteia.

Fiind examinate înregistrările video de la camerele de supraveghere amplasate la stația pecco „Rompetrol ” din localitatea Ratuș raionul Telenești, care se află în apropiere de locul comiterii accidentului rutier, au fost identificate doar mijloacele de transport de dimensiuni mari, care au tranzitat locul comiterii accidentului rutier, cu puțin timp înainte de întâmplarea acestuia. Astfel, s-a constatat că la data de 13.10.2021, ora 20:00:05 secunde a fost fixat la camera respectivă un camion. În cadrul examinării detaliate a autocamionului din înregistrările video, se observă că este conectat numai gabaritul de sus din dreapta. Ulterior, tot același camion este fixat la camerele de supraveghere video de la stația pecco „Petrom” de la intrarea în localitatea Zahareuca raionul Telenești, la data de 13.10.2021 ora 20:04:52 secunde. Tot camionul respectiv este fixat la camerele video amplasate pe teritoriul stației pecco „Petrom” de la intrarea în mun. Orhei, la data de 13.10.2021 ora 20:27:05. Același autocamion, care din imaginile video se observă că este de culoare albă, cu careva inscripții pe acesta, este fixat la camerele video amplasate la ieșirea din mun. Orhei, la data de 13.10.2021, ora 20.31.35, iar la ora 20:32:48, același mijloc de transport este fixat în apropiere de restaurantul „casa Vinului” (f.d.126-158, vol-I);

-Raportul de expertiză judiciară nr.202125C0203 din 15 noiembrie 2021, potrivit concluziei căruia moartea victimei Pușcaș Nicolae a survenit în rezultatul traumatismului cranio-cerebral deschis, cu fracturi multicominutive ale oaselor bolții și bazei craniului,

cu delacerea și expulzarea totală a creierului, ce se confirmă prin datele necropsiei și este adeverit cu rezultatul histologic de laborator.

La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat: traumă cranio-cerebrală deschisă, plăgi contuze (două) regiunea occipitală cu trecere spre regiunea temporo-frontală dreaptă și temporo-frontală stângă, hemoragii în țesuturile moi pericraniene regiunea occipitală și în mușchii temporali bilaterali, fracturi multicominutive ale bazei bolții craniului, delacerarea și expulzarea creierului; fracturi deschise, multiaschiate a oaselor faciale, plagă contuză pe față, care au fost produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect dur, contondent sau la lovirea de acesta, cu rostogolirea preponderentă a roților automobilului peste craniul victimei, corespund timpului și circumstanțelor indicate în ordonanță (accident rutier – fiind în calitate de biciclist), în comun, au legătură cauzală directă cu decesul și la persoane, se califică ca vătămare corporală GRAVĂ, conform criteriului pericolului pentru viață.

Conform rezultatului histologic de laborator, rezultă că în momentul tamponării victima era în viață, și de la cauzarea leziunilor corporale depistate până la survenirea decesului au trecut circa 0-30-40 minute.

Reieșind din amplasarea leziunilor corporale rezultă că victima se afla în poziție orizontală în momentul rostogolirii roților peste craniu.

În sângele cadavrului cet. Pușcaș Nicolae s-a depistat alcool etilic în cantitate de 2,99‰, în urină 3,78‰, ceea ce la persoane provoacă o stare de ebrietate alcoolică gravă (f.d.192-194, vol-I);

-Raport de expertiză judiciară nr. 202105O0319 din 09.12.2021, conform căruia, sângele cet. Pușcaș Nicolae se referă la grupa Oalfa,beta/(O)/. În fragmentele de substanțe uscate (m/ob.3,4,5,7) ridicate în urma examinării camionului ,,***** cu n/î *****, a fost depistat sânge uman. Din eprubeta cu nr.8 a fost selectat 1 fragment de substanță de culoare neagră, dură, fărâmicioasă, cu dimensiunile 0,8x0,3x0,1 cm. La examenul microscopic se identifică următoarele: pe fondal de modificări de autoliză postmortem și multiple impurități intens bazofile în preparate se identifică secțiune longitudinală prin peretele unui organ cavitar de la nivelul tractului digestiv cu structură histologică necaracteristică omului, prezentat de fragmente de mucoasă, submucoasă și tunica musculară (f.d.219-222, vol-I);

-Raport de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-4750 din 01.12.2021, conform căruia, pe suprafețele chipiului, perechii de adidași, scurtei, perechii de pantaloni, hanoracului și tricoului în care era îmbrăcat cadavrul cet. Pușcaș Nicolae, 1993 a.n., ridicate la data de 14.10.2021 din incinta secției tanatologie a SR Orhei, urme ale protectorului anvelopelor din cauciuc nu sunt prezente (f.d.235-241, vol-I);

-Raport de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-4738 din 16.12.2021, conform căruia, pe pantalonii de culoare roșie, ridicați la data de 14.10.2021 prin ordonanța organului de urmărire penală din incinta secției de tanatologie a SR Orhei, în care era îmbrăcat cadavrul cet. Pușcaș Nicolae, 1993 a.n., particule de masă plastică nu s-au depistat, dar s-au depistat urme de produs petrolier de tip motorină. Pe obiectele de haine: chipiu, perechea de adidași, scurtă, hanorac, tricou, ridicate în circumstanțele de mai sus,

particule de masă plastică și urme de produse petroliere, nu s-au depistat. (f.d.245-251, vol-I);

-Procesul-verbal de efectuare a experimentului de urmărire penală 26.08.2022, conform căreia, în cadrul experimentului de urmărire penală efectuat în condiții climaterice similare producerii accidentului rutier din data de 13.10.2021, s-a constatat faptul că distanța de vizibilitate a biciclistului care se afla în poziție orizontală pe suprafața carosabilului, din scaunul conducătorului auto ce se deplasa cu camionul de model ”*****” cu n/î ***** cu viteza nu mai mare de 70 km/h, care avea luminile farurilor incluse la faza scurtă e de 55.5metri, iar la faza lungă e de 86.7 metri (f.d.268-269, vol-II);

În cadrul ședinței de judecată au fost administrate și cercetate următoarele probe:

-*Declarațiile succesorului legal al victimei Cojocari Domnica,* făcute sub jurământ în cadrul ședinței de judecată din 31.01.2023, potrivit cărora se atestă că pe data de 13.10.2021, de dimineață a plecat la serviciu. Seara între orele 16-18, l-a telefonat pe fratele său Nicolae, dar nu era disponibil. Ulterior, în jurul orei 20:00, a fost anunțată de către o persoană din localitate că a avut loc un accident între Ratuș și Sărătenii Vechi, iar persoana care a fost tamponată seamănă cu fratele ei. A plecat imediat la traseu și a văzut că fratele ei era decedat. Persoana care a comis accidentul rutier nu se afla la fața locului, era doar poliția. A sunat-o Codreanu Ecaterina și i–a comunicat despre accident. Împreună au venit la locul accidentului și a luat actele de identitate ale fratelui său. Fratele său venea de la serviciu cu bicicleta pe partea regulamentară. Bicicleta era la fața locului și nu era deteriorată. În acea seară, în momentul accidentului, fratele său, se mai afla cu o persoană, pe nume Anestiade Viorel. Ea a fost anunțată de ofițerul de urmărire penală că în acea seară se afla și Anestiade Viorel, dar ultimul a negat totul. A zis că nu a văzut nimic. Ultimul se afla un pic mai departe de accident.

La întrebările apărătorului, succesorului legal la părții vătămate a declarat că și persoanele din sat au zis că fratele său se afla cu Anestiade Viorel. La fața locului nu a văzut nici un telefon, posibil l-a pierdut când se deplasa spre casă. Pe data de 12.10.2021 a fost ziua fetiței sale, și fratele său a servit băuturi alcoolice, iar a doua zi a plecat la serviciu. La data de 13.10.2021 a aflat că fratele ei a fost la magazin și a servit o bere. La fel la fața locului a fost depistată o sticlă cu bere nouă. A vorbit cu Anestiade Viorel și el se afla într-o stare de frică.

-*Declarațiile martorului Verejan Ilie,* făcute sub jurământ în cadrul ședinței de judecată din 14.02.2023, potrivit cărora se atestă că data nu o ține minte, dar era noaptea cînd se ducea acasă. Se deplasa cu automobilul personal dinspre direcția Sărătenii Vechi înspre satul Ratuș, raionul Telenești. Nu poate spune ora, dar era noaptea destul de întuneric. Își aduce aminte că se deplasa, și undeva la o distanța de 500 metri, înaintea sa a văzut după luimină că era un mijloc de transport, de dimensiuni mari (autocamion),, care a efectuat o manevră de către camionul ce venea din fața sa pe direcția deplasării opuse, considerând că a ocolit probabil o groapă, nu a înțeles de la început exact motivul. Astfel, martorul și a continuat mai departe direcția. La un momnet a observat că jos stătea ceva, i s-a părut că este un om, pe partea stîngă de deplasarea sa. S-a întors și

apropiindu-se de locul aflării acestuia a observat că o bucată de cap lipsește, menționează nu este specialist, dar i s-a apărut că erau creeri pe jos. Văzând situația dată a telefonat îndată la poliție 112. A explicat porțiunea de drum unde s-a produs accidentul și poziția cadavrului, și că nu este o bucată de cap. A rămas la fața locului până a venit poliția. A venit poliția la fața locului și a explicat care este situația

Menționează, că înainte de a se urca la volanul automobilului său ca să plece, i-a rugat pe polițiști ca să-i verifice automobilul său personal. Polițiștii se numesc ***** Popovici și Popa Vitalie. Ambii s-au apropiat de automobilul său, pentru verificare. Au zis că nu au careva pretenții și apoi s-a urcat la volanul mașinei sale și a plecat de la locul accidentului. Ulterior a fost chemat la Inspectoratul de poliție din Telenești și a fost audiat pe acest caz.

La întrebările acuzatorului de stat a declarat că, când se deplasa dinspre Sărătenii Vechi înspre satul Ratuș, îi pare că înaintea sa nu se deplasau alte mașini. În perimetru unde se deplasau, precis nu țin minte, dar după câte își aduce aminte înaintea sa nu se deplasa careva mașini. Menționează, că a trecut o perioadă de timp de atunci și nu poate spune precis dacă se deplasau alte unități de transport în fața sa. Dar totuși consideră, că nu au mers alte automobile, deoarece aveau să se oprească. Explică, că a observat că a făcut manevră de ocolire-bruscă, deoarece camionul mergea cu lumina aprinsă, și plus la autocamione au gabarituri care la fel erau aprinse. Să nu fi avut cabarituri, nu era să cunoască că este camion. De la momentul când a observat că acel mijloc de transport a efectuat o manevră bruscă, până a se întoarce înapoi, din urmă s-a deplasat și alte mijloace de transport, deoarece când era stopat, s-a oprit un automobil și a întrebat care este situația, și martorul a explicat că sa produs un accident și a plecat mai departe. Explică, că la momentul când a văzut că camionul a făcut manevra bruscă, până a se întoarce din urma camionului, după câte își aduce aminte din urma camionului alte mașini nu mergeau, în perioada cât el a văzut momentul ocolirii bruște a camionului, până ce a ajuns la fața locului a pretinsului obiect care era pe traseu, care s-a dovedit că era persoana accidentată. Poziția persoanei accidentate care era jos era cu capul spre mijlocul traseului, iar picioarele erau pe acostament. După câte își amintește, lângă cadavru se afla o pungă. La fața locului, la câțiva metri era o bicicletă. Precis dacă era pe acostament ori nu, nu poate să-și aducă aminte. Deplasarea sa a fost, pornindu-se din satul Țînțăreni și se ducea în satul Verejeni. Din localitatea Sărătenii Vechi până la localitatea satului Ratuș, în afară de camionul respectiv, care a efectuat manevra bruscă, nu țin minte dacă sau mai deplasat careva camioane.

La întrebările apărătorului de stat a declarat că, camionul care a făcut manevra bruscă, nu cunoaște de ce culoare era, dar a cunoscut că este camion deoarece avea gabariturile aprinse sus. Camionul nu era cu remorcă. Dacă era să fie cu remorcă, era să observe, deoarece la remorcă ard trei lumini în partea de sus. Camionul în cauză l-am văzut aproximativ la 500 m. Camionul l-am observat la lumina mașinei sale, când a efectuat manevra. Cadavru l-a văzut după după ce trecuse camionul, aproximativ peste 100-200 m, după deplasarea sa ulterioară. Nu poate spune că era cadavru. A văzut la lumina sa, că era ceva jos. Se deplasa cu fază lungă. Automobilul său a fost examinat de Popa Vitalie și Popovici *****. La acel moment era angajat la IP Telenești, a căruia este

și în prezent și cunoaște respectiv colaboratorii de poliție, și anume: pe Popa Vitalie și Popovici *****

La întrebările inculpatului de stat a declarat că, a văzut o unitate de transport a poliției cu girofarurile aprinse, când se întorcea înapoi. Această mașina a poliției l-a depășit, la ieșirea din satul Sărătenii Vechi spre Bălți. Era anume camion, deoarece asupra lui ard lumini care arată înălțimea. Consideră că nu era cu remorcă, deoarece ardeau gabariturile numai în părți. Explică că se deplasa cu viteza de aproximativ 50-60 km/ha. Cadavrul victimei l-a văzut după ce a trecut camionul.

ANALIZA PROBELOR ȘI ÎNCADRAREA JURIDICĂ

4.1. În conformitate cu prevederile art.14 alin.(1) Cod penal, infracţiunea este o faptă (acţiune sau inacţiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârşită cu vinovăţie şi pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art.51 alin.(1) Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvîrşită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) Cod penal, se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Conform art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârşite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

Calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători. Instanţa de judecată relevă că în cauza „Kokkinakis vs Grecia din 25.25.1993” CtEDO a statuat că „(...) o infracţiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiţie va fi îndeplinită atunci cînd individul poate să ştie, pornind de la prevederea normei pertinente şi la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este data în jurisprudenţă, ce acte şi omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală”.

4.2. Conform Ordonanței de punere sub învinuire din 25 ianuarie 2022 (f.d.18, vol.II), dar şi potrivit rechizitoriului din 26 septembrie 2022 (f.d.92-96, vol.II), inculpatul Crîșmaru Vasile a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.264 alin.(3) lit.b) și art.266 Cod penal al Republicii Moldova.

Referitor la învinuirea inculpatului Crîșmaru Vasile de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, instanța de judecată reține următoarele:

5.1. Soluționând chestiunile indicate la art.385 alin.(1) pct.1) și 2) Cod de procedură penală prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, instanța de judecată apreciază că fapta prevăzută de art. 264 alin.(3) lit.b) Cod penal de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul Crîșmaru Vasile a avut loc și aceasta a fost comisă de inculpat.

Pentru a ajunge la această concluzie, instanța de judecată a reieșit din cele ce succed.

5.2. Art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, (în vigoare la momentul comiterii faptei), prevede: „Acțiunea prevăzută la alin.(1) (Încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport), încălcare ce a provocat din imprudenţă decesul unei persoane, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport".

5.3. Fapta imputată lui Crîșmaru Vasile a fost comisă la data de 13 octombrie 2021.

Ultima modificare a normei prevăzute la art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, a fost operată prin Legea privind modificarea unor acte legislative nr.138 din 19.07.2018, în vigoare din 14.12.2018.

Prin urmare, prezenta cauză penală urmează a fi examinată în baza legii penale în vigoare la momentul comiterii faptei, care până la momentul examinării cauzei nu a suferit modificări.

Ascultând opiniile participanților la proces, analizând cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenții, veridicității şi coroborării lor, instanța de judecată ajunge la concluzia că inculpatul Crîșmaru Vasile urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, și condamnat pentru fapta comisă.

6.1. În speță instanța de judecată reține următoarea situație de fapt**:**

Crîșmaru Vasile, la 13 octombrie 2021, în jurul orei 20:15, deținând permis de conducere valabil pentru categoria de transport „B", „C", „D" cu nr. ***** eliberat la *****, conducând camionul de model ***** cu n/î *****pe traseul R-6 Sărăteni Vechi-Bălți, între localitățile Ratuș și Mândra, raionul Telenești, deplasându-se din direcția municipiului Bălți spre municipiul Orhei, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a ținut cont de vizibilitatea redusă pe timp de noapte, nu a adaptat viteza la situația rutieră, iar ca rezultat a tamponat pietonul *****, născut la *****, fost locuitor al satului *****, ce era pe partea carosabilă, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 202125C0203 din 15.11.2021, vătămări corporale grave sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă, plăgi contuze regiunea occipitală cu trecere spre regiunea temporo-frontală dreapta și temporo-frontală stânga, hemoragii în țesuturile moi pericraniene regiunea occipitală și în mușchii temporali bilateral, fracturi multicominutive ale bazei și bolții craniului, delacerarea și expulzarea creierului, fracturi deschise multiaschiate a oaselor faciale, plagă contuză față, iar ca urmare a vătămărilor corporale suferite în urma tamponării victima Pușcaș Nicolae a decedat la fața locului.

Crîșmaru Vasile, conducând mijlocul de transport, a încălcat prevederile pct. 10 sbpct. 1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, potrivit cărora, conducătorul de vehicul,

trebuie să posede cunoştinţe şi să execute cerinţele prezentului Regulament, precum şi să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranţă vehiculul pe drum.

De asemenea, Crîșmaru Vasile, nu a ținut cont și nu a respectat prevederile pct. 45 subpct. (l) lit. a), b), d) al Regulamentului Circulației Rutiere care prevede că conducătorului de vehicul este obligat să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ţinând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția şi reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, de situația rutieră - încălcări care sunt în legătură cauzală directă cu producerea accidentului rutier şi consecințele survenite.

6.2. Aceste circumstanțe de fapt se confirmă prin cumulul de probe cercetate în cadrul ședinței de judecată, expuse supra, care coroborează între ele, și anume:

6.3. Faptul că a avut loc accidentul rutier, ce a cauzat din imprudență decesul lui Pușcaș Nicolae, a fost constatat cert din raportul de expertiză judiciară nr. 202125C0203 din 15 noiembrie 2021, care potrivit concluziei moartea victimei a survenit în rezultatul traumatismului cranio-cerebral deschis, cu fracturi multicominutive ale oaselor bolții și bazei craniului, cu delacerea și expulzarea totală a creierului, ce se confirmă prin datele necropsiei și este adeverit cu rezultatul histologic de laborator.

Astfel, la examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat: traumă cranio-cerebrală deschisă, plăgi contuze (două) regiunea occipitală cu trecere spre regiunea temporo-frontală dreaptă și temporo-frontală stângă, hemoragii în țesuturile moi pericraniene regiunea occipitală și în mușchii temporali bilaterali, fracturi multicominutive ale bazei bolții craniului, delacerarea și expulzarea creierului; fracturi deschise, multiaschiate a oaselor faciale, plagă contuză pe față, care au fost produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect dur, contondent sau la lovirea de acesta, cu rostogolirea preponderentă a roților automobilului peste craniul victimei,

Toate leziunile corporale menționate au fost produse intravital, în rezultatul acțiunii traumatice cu corp(-uri) contondent(-e) dur(-e), sau/și la lovirea de acesta(-acestea), prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare gravă.

După localizarea anatomică şi morfologia leziunilor corporale depistate la examinarea medico-legală a cadavrului cet. Pușcaș Nicolae, cel mai probabil, la momentul impactului, victima a fost în poziție orizontală în momentul rostogolirii roților peste craniu.

6.4. Privitor la legătura cauzală, potrivit aceluiași raport de expertiză indicat supra, se constată că leziunile sus-menționate au fost produse prin acțiunea traumatică cu obiect(e) contondent(e) sau la lovirea de acesta (acestea), posibil în timpul și circumstanțele indicate (accident rutier), au legătură cauzală directă cu decesul și, în ansamblu, se califică ca vătămare corporală gravă, după criteriul pericolului pentru viață.

6.5. Conform rezultatului histologic de laborator, rezultă că în momentul tamponării victima era în viață, și de la cauzarea leziunilor corporale depistate până la survenirea decesului au trecut circa 0-30-40 minute.

6.6. Totodată, din conținutul raportului de expertiză, în sângele cadavrului cet. Pușcaș Nicolae s-a depistat alcool etilic în cantitate de 2,99 ‰, în urină 3,78‰, ceea ce la persoane provoacă o stare de ebrietate alcoolică gravă.

6.7. În acest sens, instanța reține că reieșind din raprotul de expertiză, coroborat cu celelalte probe din dosar, sunt în măsură să demonstreze cu certitudine și dincolo de orice dubiu rezonabil că anume Crîșmaru Vasile la 13 octombrie 2021, în jurul orei 20:15, deținând permis de conducere valabil pentru categoria de transport „B”, „C”, „D” cu nr. ***** eliberat la *****, conducând camionul de model ***** cu n/î *****pe traseul R-6 Sărăteni Vechi-Bălți, între localitățile Ratuș și Mândra, raionul Telenești, deplasându-se din direcția municipiului Bălți spre municipiul Orhei, a tamponat pietonul *****, ce se afla pe partea carosabilă, și care în urma traumelor suferite în urma impactului a decedat la fața locului.

6.8. În altă ordine de idei, se observă din înregistrările video din 13.10.2021, ora 20:00:05 secunde, de la camerele de supraveghere amplasate la Stația PECO ,,Rompetrol ” din localitatea Ratuș raionul Telenești, care se află în apropiere de locul comiterii accidentului rutier, unde la camera respectivă a fost fixat un camion. În cadrul examinării detaliate a autocamionului din înregistrările video, se observă că este conectat numai gabaritul de sus din dreapta. Ulterior, tot același camion este fixat la camerele de supraveghere video de la Stația PECO ,,Petrom” de la intrarea în localitatea Zahareuca raionul Telenești, la data de 13.10.2021 ora 20:04:52 secunde.

Tot, camionul respectiv este fixat la camerele video amplasate pe teritoriul stației pecco ,,Petrom” de la intrarea în mun. Orhei, la data de 13.10.2021 ora 20:27:05. Același autocamion, care din imaginile video se observă că este de culoare albă, cu careva inscripții neclare pe acesta, este fixat la camerele video amplasate la ieșirea din mun. Orhei, la data de 13.10.2021, ora 20.31.35, iar la ora 20:32:48, același mijloc de transport este fixat în apropiere de restaurantul ,,Casa Vinului”.

6.9.Instanța reține că potrivit procesului-verbal de examinare a obiectului din 25.10.2021 s-a constatat că autocamionul de model ,,***** cu nr/î *****era condus de către Crîșmaru Vasile.

6.10. Astfel, examinând datele constatate în cadrul examinării înregistrărilor video și datele stabilite în cadrul examinării camionului condus de către Crîșmaru Vasile s-a constat că este unul și același mijloc de transport.

6.11. Totodată, în cadrul examinării camionului condus de către Crîșmaru Vasile au fost ridicate urme biologice care au fost remise la instituția de expertiză pentru efectuarea expertizei judiciare.

6.12. Potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară nr.202105O0319 din 09.12.2021, sângele cet. Pușcaș Nicolae se referă la grupa Oalfa, beta/(O)/. În fragmentele de substanțe uscate (m/ob.3,4,5,7) ridicate în urma examinării camionului ,,***** cu n/î *****, a fost depistat sânge uman, și reieșind din concluziile rapoartelor de expertiză judiciară biologică a corpurilor delicte, nu a fost posibil de stabilit dacă sângele uman aparține victimei.

6.13. Instanța reține, că conform procesului verbal de efectuare a experimentului s-a constatat că distanța de vizibilitate a biciclistului care se afla în poziție orizontală pe

suprafața carosabilului, din scaunul conducătorului auto ce se deplasa cu camionul de model ”*****” cu n/î ***** cu viteza nu mai mare de 70 km/h, care avea luminile farurilor incluse la faza scurtă era de 55.5 metri, iar la faza lungă e de 86.7 metri, astfel inculpatul Crîșmaru Vasile a avut posibilitatea să vadă victima ce era pe partea carosabilă și respectiv să evite deplasarea peste capul acesteia.

6.14. În acest sens, instanța mai reține declarațiile martorului Verejan Ilie, care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a declarat că, până a văzut cadavrul victimei, culcat pe traseu, în timpul deplasării pe traseul central Sărătenii-Vechi – Bălți spre localitatea Verejeni raionul Telenești, a observat un mijloc de transport, de dimensiuni mari (autocamion), care se deplasa în întâmpinarea lui, direcția de deplasare spre mun. Chișinău și la o distanță de aproximativ 500-600 m față de dânsul, acel autocamion a virat brusc spre stânga, ocolind ceva, acest fapt a fost apreciat după lumina farurilor. Ulterior, când a ajuns în regiunea traseului, unde acel mijloc de transport a virat brusc a văzut ceva pe traseu asemănător cu o persoană. S-a întors și apropiindu-se de locul aflării acestuia a constatat că era o persoană decedată ce era accidentată. Și-a dat seama că autocamionul respectiv, a făcut manevra de ocolire spre stânga, în locul unde el a depistat cadavrul ulterior. Despre autocamionul pe care el l-a văzut efectuând manevra respectivă, a declarat că: era o mașină de dimensiuni mari, culoarea acesteia nu o cunoaște, deoarece nu a atras atenție, cabina era de dimensiuni mari, și din câte î-și amintește posibil să fi fost un TIR sau alt camion de dimensiuni mari.

6.15. Se mai reține, că în cadrul examinării camionului pe clapa de protecție de noroi din partea dreaptă/față a camionului și de pe aripa din față/dreapta a camionului au fost ridicate urme biologice, care potrivit concluziei raportului de expertiză reprezintă sânge uman, și anume pe partea camionului care reieșind din circumstanțele cazului - direcția de deplasare a camionului, poziția victimei pe traseu și acțiunile întreprinse de către conducătorul auto, virarea bruscă spre stânga, fapt ce a fost stabilit prin declarațiile martorului audiat în cadrul ședinței de judecată, Verejan Ilie.

6.16. Mai mult ca atât, la întrebarea apărătorului, Crîșmaru Vasile a concretizat că a trecut prin satul Ratuș pe la ora 20:01. Ora a verificând-o pe GPS și *a „simțit ca și cum a mers peste o „șibioncă”,* după ce a trecut mașina poliției”.

6.17. În ședință de judecată s-a constatat incontestabil că, inculpatul Crîșmaru Vasile a ignorat vădit prevederile pct.45 subpct. (l) din Regulamentului circulației rutiere, care stabilesc cert obligația conducătorului auto de a conduce vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) *starea psihofiziologică ce influențează atenția şi reacția*; b) *dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase*; c) starea tehnică a vehiculului şi particularitățile încărcăturii; d) *situaţia rutieră*”;

Tot aici, conducătorul auto, prin prisma prevederile pct.10 alin.(1) lit.b) al din același Regulament, *conducătorul de vehicul, trebuie să posede cunoştinţe şi să execute cerinţele prezentului Regulament, precum şi să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranţă vehiculul pe drum*.

6.18. Astfel, instanța de judecată apreciază critic versiunea inculpatului Crășmaru Vasile precum că, era noapte și nu a văzut nimic, or acesta urma să manifeste prudență și

să țină cont de vizibilitatea redusă pe timp de noapte, și ca rezultat a tamponat pietonul Pușcaș Nicolae.

6.19. Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu poate servi ca temei pentru achitarea acestuia, dat fiind faptul că în cursul judecării cauzei au fost administrate probe care confirmă cu certitudine vina lui în comiterea infracțiunii incriminate.

6.20. Ce ține de versiunea apărării precum că, a fost găsit sânge uman pe partea stângă a roții din față a camionului, instanța notează că în urma examinării camionului, urmele de sânge uman au fost depistate pe clapa de protecție de noroi din partea dreaptă/față a camionului și de pe aripa din față/dreapta a camionului, dar nu pe pe partea stângă a roții din față a camionului, în rest alte motive invocate de apărător sunt apreciate de către instanța de judecată drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărindu-se scopul evitării răspunderii penale.

Deși, inculpatul Crîșmaru Vasile nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia este demonstrată prin probele care sunt pertinente, concludente şi veridice, iar în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert că, inculpatul a comis fapta infracțională imputată.

6.21. În continuare, cu referire la învinuirea înaintată inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art.264 alin. (3) lit.b) din Codul penal, instanța de judecată constată că inculpatul a atentat la *obiectul juridic special* al acestei infracţiuni, fiind unul complex, care în speţă comprimă *obiectul juridic secundar* format din relațiile sociale cu privire la viaţa persoanei.

Victimă, a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, este persoana fizică care în urma comiterii accidentului rutier a decedat.

6.22. *Latura obiectivă* a infracțiunii, în varianta imputată lui Crîșmaru Vasile Vladimir, are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acţiunea sau în inacţiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației; 2) urmările prejudiciabile care se exprimă prin cauzarea decesului unei persoane; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă şi urmările prejudiciabile; 4) mijlocul de săvârșire a infracțiunii, și anume - mijlocul de transport; 5) locul săvârșirii infracțiunii, și anume - drumul public.

6.23. *Latura subiectivă* a infracţiunii se caracterizează numai prin vinovăţie imprudentă, caracterizată prin una din cele două modalităţi ale acesteia – neglijenţa criminală sau încrederea exagerată în sine.

Instanța de judecată apreciază că inculpatul Crîșmaru Vasile a manifestat atitudine psihică imprudentă în modalitatea neglijenţei criminale, prin faptul că nu a întreprins toate măsurile pentru a putea evita tamponarea pietonului, inclusiv nu a ținut cont de vizibilitatea redusă pe timp de noapte, nu a adaptat viteza la situația rutieră, așa cum prevede pct.45 sbpct.(2), deşi avea posibilitatea și obligația de a o face.

6.24. Subiectul infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a împlinit vârsta de 16 ani. Mai mult, subiectul infracțiunii are o calitate specială de persoană care conduce mijlocul de transport.

În speță, instanța de judecată reține că în momentul comiterii infracțiunii (13.10.2021), inculpatul Crîșmaru Vasile avea împlinită vârsta de 61 ani, era responsabil, și deținea permis de conducere pentru categoria/subcategoria din care face parte autovehiculului pe care îl conduce.

Respectiv instanța de judecată apreciază că Crîșmaru Vasile întrunește semnele specifice subiectului infracțiunii prevăzute la art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal.

6.25. Cercetând probele administrate, instanţa de judecată conchide, că prin acţiunile sale intenţionate, Crîșmaru Vasile a comis infracţiunea prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal.

6.26. În continuare, instanţa de judecată conchide că art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

6.27. Audiind participanţii la proces, cercetând probele prezentate din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, reieşind din limitele învinuirii înaintate, instanţa de judecată consideră că în şedinţă de judecată s-a stabilit cu certitudine vinovăția inculpatului Crîșmaru Vasile, acesta urmând a fi recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii de încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudenţă decesul unei persoane, care a fost just încadrată în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal al Republicii Moldova.

Referitor la învinuirea inculpatului Crîșmaru Vasile de comiterea infracțiunii prevăzute de art.266 Cod penal, instanța de judecată reține următoarele:

7.1. Potrivit Ordonanței de punere sub învinuire din 25 ianuarie 2022 (f.d.18, vol.II), dar şi potrivit rechizitoriului din 26 septembrie 2022 (f.d.92-96, vol.II), **Crîșmaru Vasile**, mai este învinuit și de comiterea infracțiunii prevăzute de art. **266** Cod penal al Republicii Moldova, individualizată prin părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport şi care a încălcat regulile de securitate a circulaţiei sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art.264 alin.(3) Cod penal, în următoarele circumstanțe:

Tot Crîșmaru Vasile, la data de 13.10.2021, imediat după comiterea accidentului rutier pe traseul R-6 Sărăteni Vechi-Bălți, între localitățile Ratuș și Mândra, raionul Telenești, în urma căruia a survenit decesul victimei Pușcaș Nicolae, contrar prevederilor pct. 12 alin. (1) lit. g) din Regulamentul circulaţiei rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009 potrivit căruia conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat să anunţe despre accident poliţia şi să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de poliţie, a plecat de la fața locului în municipiul Chișinău.

7.2. În temeiul art.6 alin.(1) Cod penal, persoana este supusă răspunderii penale şi pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție.

În virtutea prevederilor art.8 Cod de procedură penală, (1) Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul

căruia îi vor fi asigurate toate garanţiile necesare apărării sale, şi nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. (3) Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Totodată, în acest sens art.6 par.1) al Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Art.6 par.2) al Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, stabilește că orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

Potrivit jurisprudenței Curţii Europene pentru Drepturile Omului, instanța națională trebuie să efectueze o examinare efectivă a probelor propuse de părți (vezi Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, pct.59).

Conform principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut şi susținut de jurisprudența Curţii Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanţă, cât şi în instanţa de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului.

În acest sens, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în (hotărârea Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005), a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6§2 şi e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

7.3. În speță, instanța de judecată apreciază că partea acuzării nu a prezentat probe pertinente, concludente, veridice şi utile prin care s-ar confirma vinovăția lui Crîșmaru Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art.266 Cod penal.

Or, pentru a ajunge la această concluzie, instanța de judecată a verificat și analizat *per ansamblu* probele prezentate de partea acuzării care au fost administrate în cadrul urmării penale și a ședinței de judecată, sub aspectul admisibilității, pertinenței, concludenței, veridicității, utilității și coroborării acestora, în acest sens fiind respectată garanția dreptului la un proces echitabil, prevăzută în mod implicit în art.6 par.3 lit.d) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, în raport cu analiza și a versiunii înaintată de către partea apărării.

Astefel, menționând prevederile art.100 alin.(4) şi art.101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeelor probatorii prevăzute de Codul de procedură penală şi se efectuează la toate

fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât şi mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât şi printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât şi de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Intima convingerea se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet şi obiectiv.

Totodată, instanța de judecată menționează că la adoptarea sentinței urmează a fi clarificată chestiunea cu privire la calitatea probelor, inclusiv urmează a fi clarificat aspectul dacă acestea aruncă îndoială asupra credibilității sau exactității lor.

În cauza Kashlev c. Estoniei, nr. 22574/08, § 48-50, 26.04.2016, CtEDO a precizat că autoritatea responsabilă de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să asculte victimele, învinuitul și martorii în persoană și să evalueze credibilitatea acestora și că evaluarea credibilității este o sarcină complexă, cu atât mai mult în cazul în care sunt avute în vedere doar unele declarații.

7.4. În speță, instanța de judecată apreciază că partea acuzării nu a prezentat probe ce ar confirma că inculpatul Crîșmaru Vasile a cunoscut despre faptul că a comis accidentul rutier, care a avut loc la data de 13 octombrie 2021, prin rostogolirea roților automobilului condus de către inculpat peste craniul victimei Pușcaș Nicolae.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202125C0203 din 15 noiembrie 2021, moartea acestuia a survenit în rezultatul traumatismului cranio-cerebral deschis, cu fracturi multicominutive ale oaselor bolții și bazei craniului, cu delacerarea și expulzarea totală a creierului, care au fost produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect dur, contondent sau la lovirea de acesta, cu rostogolirea preponderentă a roților automobilului peste craniul victimei, corespund timpului și circumstanțelor indicate în ordonanță (accident rutier – fiind în calitate de biciclist), în comun, au legătură cauzală directă cu decesul și la persoane, se califică ca vătămare corporală GRAVĂ, conform criteriului pericolului pentru viață. Reieșind din amplasarea leziunilor corporale rezultă că victima se afla în poziție orizontală în momentul rostogolirii roților peste craniu.

Astfel se constată legătura cauzală dintre producerea accidentului rutier și decesul victimei Pușcaș Nicolae.

În acest context, instanța reține că acuzatorul de stat a susținut și în cadrul ședinței de judecată rezultatele expertizei judiciare, inclusiv faptul că victima se afla în poziție orizontală în momentul rostogolirii roților peste craniu.

În acest sens, este relevant și faptul că în cadrul examinării camionului pe clapa de protecție de noroi din partea dreaptă/față a camionului și de pe aripa din față/dreapta a camionului au fost ridicate urme biologice, care potrivit concluziei raportului de expertiză reprezintă sânge uman, și anume pe partea camionului care reieșind din circumstanțele cazului - direcția de deplasare a camionului.

Circumstanțele cazului în raport cu rezultatele expertizelor judiciare, demonstrează că victima Pușcaș Nicolae nu a fost lovită în poziția verticală de către camionul condus de către Crîșmaru Vasile, or, în acest sens sunt relevante concluziile experților întemeiate pe rezultatele examinării camionului.

Prin urmare, accidentarea victimei care se afla în poziției orizontală în contextul circumstanțelor de fapt, inclusiv perioada timpului de noapte, ar justifica poziția apărării că aceste circumstanțe nu *i-a permis inculpatului să prevadă situațiile periculoase, motiv din care nu a observat victima, care se afla în poziție orizontală pe carosabil, peste care a mers camionul condus de către Crîșmaru Vasile, fără ca acesta să conștientizeze că a comis un accident rutier.*

7.5. În acest context, suint relevante și concluziile organului de urmărire penală al IP Telenești, expuse în Raportul din 23 mai 2022 perefectat de către OUP al SUP al IP Telenești, inspector superior Mihail Burcă, cu propunerea de terminare a urmăririi penale și întocmirea rechizitoriului și trimiterea cauzei penale în judecată, inriminându-I săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit.b) Cod penal.

Totodată, conform Raportului, ofițerul de urmărire penală a concluzionat că nu a putut fi demonstrată vinovăția în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 266 Cod penal privind părăsirea locului accidentului rutier. În acest sens, organul de urmărire penală face referință la faptul că de către Crîșmaru Vasile nu a fost ascuns obiectul infracțiunii automobilul de model ***** cu n/î *****, de asemenea nu a ascuns sau distrus urmele infracțiunii, adică nu a spălat automobilul în scopul distrugerii acestora, iar automobilul a fost reținut de către poliție în timp ce acesta active, ceia ce denotă faptul că învinuitul Crîșmaru Vasile, nu a conștientizat faptul că după comiterea accidentului rutier, a părăsit locul acestuia (f.d. 37, Vol. I).

7.6. Ca urmare, prin ordonanța procurorului În Procuratura raionului Telenești Mihail Chipăruș din 04 iulie 2022, a fost respinsă propunerea de terminare a urmăririi penale și remiterea cauzei penale în instanța de judecată spre examinare ca neîntemeiată, fiind remisă cauza penală pentru completarea urmăririi penale, iar în acest sens s-a dispus efectuarea acțiunii procesuale experimental.

În continuare, la data de 26.08.2022 a fost efectuată acțiunea procesuală în cadrul experimentului de urmărire penală efectuat în condiții climaterice similare producerii accidentului rutier din data de 13.10.2021, potrivit căruia s-a constatat faptul că distanța de vizibilitate a biciclistului care se afla în poziție orizontală pe suprafața carosabilului, din scaunul conducătorului auto ce se deplasa cu camionul de model ”*****” cu n/î ***** cu viteza nu mai mare de 70 km/h, care avea luminile farurilor incluse la faza scurtă e de 55.5metri, iar la faza lungă e de 86.7 metri.

7.7. După completarea urmăririi penale, la data de 06 septembrie 2022 OUP al SUP al IP Telenești, inspectorul superior Andrei Boldișor a perfectat Raportul cu propunerea de menținere în continuare a învinuirii în baza art. 264 alin. (3) lit.b) și art. 266 Cod penal înaintată lui Crîșmaru Vasile, întocmirea rechizitoriului și expedierea cauzei penale în judecată.

7.8. Instanța de judecată cercetînd nemijlocit probele administrate în faza de urmărire penale și în carul judecării cauzei, constată că alte probe care ar putea elucida acest aspect, nu au fost administrate de către instanța de judecată.

7.9.Conform art.389 alin.(l) Cod de procedură penală, sentinţa de condamnare se adoptă numai în condiţia în care, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanţa de judecată.

Potrivit art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, sentinţa de achitare, se adoptă dacă fapta inculpatului nu întruneşte elementele infracţiunii.

7.10.Astfel, reieşind din materialele dosarului, instanța de judecată conchide că Crîșmaru Vasile, urmează să fie achitat de învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întruneşte elementele infracţiunii.

7.11.Instanța reiterează sub aspectul dat că, la adoptarea sentinţei, potrivit prevederilor art.385 alin. (1), pct. 1-4 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, instanţa de judecată trebuie să soluţioneze chestiunile în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârşirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârşită de inculpat; 3) *dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea*; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârşirea acestei infracţiuni.

7.12.În sensul precizării componenţei de infracţiune, legiuitorul a statuat la art.52 Cod Penal al RM „se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă. Componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.”

7.13.Potrivit art. 113 Cod Penal al RM „se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârşite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

7.14.Sub aspectul semnelor obligatorii a componenței de infracțiune numită ,,părăsirea locului accidentului rutier,, instanța reține că, obiectul juridic principal al infracțiunii îl formează relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, sub aspectul prohibiției impuse conducătorului mijlocului de transport să părăsească locul accodentului rutier, în cazul în care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă acesta a provocat urmările prevăzute la art.264 alin.(3) sau (5) Cod penal.

7.15. Latura obiectivă, constă în fapta prejudiciabilă, exprimată în acțiunea de părăsire a locului accidentului rutier, eveniment produs ca urmare a încălcării regulilor de Securitate a circulației rutiere sau de exploatare a mijlocului de transport.

În sensul semnelor calificative a componenței de infracțiune prevăzută la art.266 Cod penal, instanța reține că, la speță de către numitul inculpat Crîșmaru Vasile, nu a fost realizată latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.266 CP, prin prisma elementelor

constitutive prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) CP, instanța nu a identificat în acțiunile acestuia latura obiectivă.

Or, fiind audiat în ședința de judecată a comunicat că „*pe traseu când se deplasa nu a observat nici un biciclist. În fața sa, se deplsa o mașină sau două mașini. Una era mai aproape și alta mai departe. Mașina sa avea indicator de gabarit numai la cabina mașinei, dar la remorcă nu avea indicator. Ultimul a simțit ceva când mergea, „o pietricică, șibioncă”, s-a uitat pe oglindă, dar nu a văzut nimic atunci.”*

Sub aspectul prezenței în acțiunile inculpatului a laturii obiective a infracțiunii incriminate, instanța notează că, la materialele cauzei penale, nu a fost anexată nici o probă din conținutul căreia ar rezulta realizarea de către inculpat a laturei obiective a infracțiunii, nefiind probat de partea acuzării că după accidentul rutier, inculpatul a părăsit locul accidentului rutier, exprimând și latura subiectivă a infracțiunii, manifestată prin vinovăție cu intenție direct și respective, urmărind motivul de lașitate sau teamă de a fi supus răspunderii penale.

Or, numitul inculpat a declarat în ședința de judecată că, pe traseu când se deplasa nu a observat nici un biciclist. Ultimul a simțit ceva când mergea, „o pietricică, șibioncă”, s-a uitat pe oglindă, dar nu a văzut nimic atunci.

7.16. În consecință, dat fiind că, instanța nu a identificat în acțiunile inculpatului semnele componenței de infracțiune incriminate acestuia în baza art.266 CP, atât lipsind latura obiectivă cât și latura subiectivă a infracțiunii, prin prisma art.390 alin. (1) pct.3 CPP RM, se impune achitarea lui Crîșmaru Vasile pe capătul de învinuire adus numitului în baza art.266 CP.

PEDEAPSA

8.1. Ținând cont de prevederile art.26, 101 Cod de procedură penală, instanţa de judecată judecă materialele şi cauzele penale conform legii şi propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respective.

Potrivit art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanţa judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decât interesele legii. În cazul săvârşirii unei infracţiuni instanţa de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracţiune, având deplina libertate de acţiune în vederea realizării acestei operaţiuni, ţinând seama de regulile şi principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operaţiunii de individualizare a acesteia.

Potrivit art.61 alin.(1) şi (2) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală şi corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanţa remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune. De altfel, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni. De asemenea, o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit.

În aceste sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „preţul" pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile şi urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptăţii, inclusiv prin prisma principiilor proporţionalităţii şi cel al echităţii lor.

Instanţa concluzionează că sentinţa de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât şi pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracţiuni şi va constitui o garanţie şi o asigurare că drepturile şi libertăţile consfinţite în Constituţia Republicii Moldova şi alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată şi pedepsită.

În cadrul individualizării pedepsei, instanţa de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniştri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancţiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniştri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegaţiilor de Miniştri, potrivit căreia „natura şi durata sancţiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate / trebuie de asemenea să fie proporţională cu gravitatea infracţiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia".

8.2. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei inculpatului, instanţa de judecată în conformitate cu art.7, 75 Cod penal, ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, motivul acesteia, de caracterul şi gradul pericolului social deosebit al infracţiunii comise, de personalitatea inculpatului, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia, precum și de comportamentul inculpatului.

Referitor la gravitatea infracţiunii săvârşite, motivul acesteia, de caracterul şi gradul pericolului social deosebit al infracţiunii comise, instanţa de judecată va ține cont

de gravitatea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, săvârșită de Crîșmaru Vasile, și anume faptul că aceasta face potrivit prevederilor art.16 alin.(4) Cod penal din categoria infracțiunilor grave, și care se caracterizează printr-un grad sporit de pericol, ce atentează la relațiile sociale ce vizează respectarea de către conducătorii mijloacelor de transport a regulilor circulației rutiere, obligație impusă fiecărui conducător de transport, care este mijloc de pericol social sporit pentru viața nu numai a însuși șoferului, dar și a altor participanți la trafic.

Referitor la personalitatea inculpatului Crîșmaru Vasile instanța de judecată reține următoarele:

Potrivit informației privind trecutul infracțional al inculpatului Vicol Veaceslav (f.d.19), se atestă că acesta anterior nu a fost tras la răspunderea penală.

Referitor la circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, instanța de judecată reține următoarele:

În rechizitoriu, procurorul Mihail Chipăruș, nu a invocat existența în privința inculpatului Crîșmaru Vasile a careva circumstanțe atenuante prevăzute de art.76 alin.(1) Cod penal, sau a careva circumstanțe agravante prevăzute de art.77 alin.(1) Cod penal.

În pledoaria finală acuzatorul de stat Mihail Chipăruș, la fel nu a invocat existența circumstanțelor atenuante prevăzute de art.76 alin.(1) Cod penal sau a careva circumstanțe agravante prevăzute de art.77 alin.(1) Cod penal.

Potrivit caracteristicii eliberate de către Primăria mun.Chișinău satul Tohatin, Crîșmaru Vasile se acarcterizează pozitiv. Careva plângeri în privința lui Crîșmaru Vasile la primărie nu au fost înregistrate, este bine educat, amabil și respectuos cu cei care îl încojoară, locuiește cu soția care este invalidă de gr-II. Nu a fost observat în societate în rânful persoanelor ce fac abuz de alcool sat substanțe interzise.

La fel și la locul de muncă, inculpatul Crîșmaru Vasile se caracterizează pozitiv. În timpul lucrului s-a remarcat ca o persoană conștiincioasă, disciplinată, calificată, îndeplinindu-și bine atribuțiile de serviciu, fără incidente sau accidente rutiere. În timpul activității în SC „Dani -Trans” SRL nu i-a fost aplicate sancțiuni disciplinare. Nu și-a neglijat niciodată atribuțiile date prin fișa postului (f.d.5 v-I).

8.3. În continuare, instanța de judecată conchide că art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, care stabilește pedeapsă cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

La luarea unei soluţii referitoare la pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpatului pentru fapta sa, instanţa de judecată a luat în consideraţie: a) gravitatea şi pericolul social al infracţiunii comise de inculpat (infracţiune comisă de aceasta este potrivit art.16 alin. (4) CP una gravă); b) forma vinovăţiei inculpatului în raport cu rezultatele prejudiciabile comise de fapta sa ilicită (în partea rezultatului prejudiciabil inculpatul a manifestat imprudenţă) și c) este caracterizat pozitiv de către Primăria mun.Chișinău satul Tohatin, cât și la locul de muncă.

În asemenea circumstanţe, conducându-se de principiile generale de stabilire a pedepsei consfinţite de art. 61 alin. (2) Cod Penal, art. 70 reieşind din caracterul infracţiunii, care potrivit prevederilor art.16 alin. (4) CP este una gravă, de lipsa circumstanțelor atenuante, dar și de lipsa unor circumstanțelor agravante, instanţa de

judecată consideră că în privinţa inculpatului Crîșmaru Vasile, pentru comiterea de către acesta a infracţiunii prevăzute de art.264 alin. (3) lit.b) Cod penal, este echitabilă stabilirea unei pedepse principale sub formă 4 (patru) ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, precum și o pedeapsă complementară obligatorie sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

8.4. Se reține că potrivit prevederilor art. 90 alin. (1), (2) şi (6) CP al RM dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracţiunile săvîrşite cu intenţie şi de cel mult 7 ani pentru infracţiunile săvîrşite din imprudenţă, instanţa de judecată, ţinînd cont de circumstanţele cauzei şi de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numaidecît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiţionată a executării pedepsei şi termenul de probă. În acest caz, instanţa de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvîrşi o nouă infracţiune şi, prin comportare exemplară şi muncă cinstită, va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnaţi cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv. Termenul de probă se stabileşte de instanţa de judecată în limitele de la 1 an la 5 ani. Aplicînd condamnarea cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei, instanţa de judecată îl poate obliga pe condamnat: a) să nu-şi schimbe domiciliul şi/sau reşedinţa fără consimţămîntul organului competent; b) să nu frecventeze anumite locuri; c) să urmeze un tratament în caz de alcoolism, narcomanie, toxicomanie sau de boală venerică; c[1]) să participe la un program special de tratament sau de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent; d) să acorde o susţinere materială familiei victimei; e) să repare daunele cauzate în termenul stabilit de instanţă; f) să participe la programe probaţionale; g) să presteze muncă neremunerată în folosul comunităţii; h) să fie supus monitorizării electronice, dar nu mai mult de 12 luni.

Totodată, reieșind din caracterul infracțiunii comise, pericolul social al acestuia, în temeiul art.90 alin.(6) pct.a) Cod penal, instanța de judecată apreciază ca fiind oportun de a pune în seama lui Crîșmaru Vasile ca în perioada de probațiune fixată să nu-şi schimbe domiciliul şi/sau reședința fără consimțământul organului competent.

Instanța de judecată reține că executarea pedepsei cu închisoarea stabilite inculpatului ar semnifica implicarea acestuia în mediul carceral fapt care, pornind de la vârsta pe care o are inculpatul la moment (aproximativ 63 de ani), va influența deosebit de negativ asupra acestuia. Ori, pe de o parte acesta va fi rupt, pe o perioadă de 4 ani, de la activitățile cotidiene, iar pe de altă parte va avea un impact deosebit de negativ asupra soției care o are la întreținere, deoarece este invalidă de gr-II și nu este angajată în cîmpul muncii.

În condițiile respective, instanța apreciază că resocializarea inculpatului după executarea unei eventuale pedepse privative de libertate va fi deosebit de dificilă, fapt care va afecta și starea financiară a familiei sale.

Din motivele respective, reieșind din principiul umanismului, luând în calcul circumstanțele specificate supra, luând în calcul comportamentul inculpatului la faza de

urmărire penală și în instanța de judecată, luînd în calcul faptul că succesorul victimei a soliictat să-i fie aplicat o pedeapsă mai blîndă, în cazul dacă va restitui prejudiciul cauzat prin infracțiune, luând în calcul faptul că acesta anterior nu a mai fost în conflict cu legea, fiind la prima abatere, ținând cont de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, instanța de judecată apreciază că executarea pedepsei cu închisoarea stabilită în privința acestuia, ar fi în stare să-i dăuneze mai mult decât să fie benefică acestuia şi societăţii, ori aceasta ar putea crea dificultăți de resocializare a condamnatului.

Din aceste considerente, în situația în care legea penală nu prevede careva impedimente la aplicarea prevederilor art. 90 CP pentru situația inculpatului, instanța de judecată consideră că nu este raţional ca Crîșmaru Vasile să execute pedeapsa privativă de libertate stabilită acestuia.

8.5. Din aceste motive, instanţa de judecată, potrivit prevederilor art. 89 alin. (2) lit. a) şi 90 alin. (1) CP al RM consideră necesar de a dispune, suspendarea executării pedepsei cu închisoarea, stabilite în prezenta sentinţă, pe o perioadă de probă de 4 (patru) ani, cu liberarea ulterioară de pedeapsă a lui Crîșmaru Vasile, cu condiţia că acesta în termenul de probă nu va comite infracţiuni şi astfel va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Instanţa de judecată, potrivit prevederilor art.90 alin.(9)-(11) CP informează condamnatul că: în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei, în decursul perioadei de probaţiune sau, după caz, termenului de probă, încalcă în mod sistematic obligaţiile stabilite sau, pînă la expirarea perioadei de probaţiune sau, după caz, termenului de probă, nu a executat cu rea-voinţă obligaţia de a repara dauna cauzată instanţa de judecată, la propunerea organului care exercită controlul asupra comportării celor condamnaţi cu suspendarea executării pedepsei, poate pronunţa o încheiere cu privire la anularea condamnării cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei şi la trimiterea condamnatului pentru a executa, deplin sau parţial, dar nu mai puţin de 1/3 din pedeapsa stabilită prin hotărîrea instanţei de judecată. În cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei săvîrşeşte în perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracţiune intenţionată, instanţa de judecată îi stabileşte o pedeapsă în condiţiile art.85, dacă, după caz, nu sînt aplicabile prevederile alin.(11) din prezentul articol. În cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei săvîrşeşte în perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă o infracţiune din imprudenţă sau o infracţiune intenţionată mai puţin gravă, problema anulării sau menţinerii condamnării cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei se soluţionează de către instanţa de judecată, la propunerea organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnaţi cu suspendarea executării pedepsei.

Sub aspectul dat, instanța reiterează că încadrarea juridică a faptei penale, identificarea normei aplicabile cazului şi stabilirea pedepsei ţin de competenţa instanţei de judecată, care la caz efectuează încadrarea juridică a faptei în funcţie de circumstanţele concrete ale speţei deduse judecăţii.

Instanţa de judecată nu este obligată să accepte încadrarea dată de către procuror (jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului citată acolo). Trebuie făcută o

distincţie între fapta (prejudiciabilă), care poate reprezenta o multitudine de circumstanţe faptice, şi infracţiunea sau contravenţia prevăzută de articolele legii penale şi contravenţionale, în baza cărora poate fi făcută încadrarea juridică.

CU PRIVIRE LA MĂSURA PREVENTIVĂ.

9.1. În conformitate cu prevederile art.395 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinţei de condamnare trebuie să fie arătată dispoziţia privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentinţa va deveni definitivă.

Potrivit prevederilor art.195 alin.(5) pct.1) Cod de procedură penală, măsura preventivă încetează de drept la expirarea termenelor prevăzute de lege ori stabilite de organul de urmărire penală sau instanţă, dacă nu a fost prelungită în conformitate cu legea.

Instanţa de judecată, cu referire la prevederile normelor precitate, reţine că prin Ordonanța din 27.01.2022, în privința lui Crîșmaru Vasile, a fost aplicată măsura preventivă – obligaţia de a nu părăsi țara pe un termen de 60 de zile (f.d.21-verso, vol II), care ulterior nu a fost prelungită, încetând de drept la momentul expirării termenului pentru care a fost aplicată, astfel reieșind din faptul că instanța de judecată a adoptat soluția aplicării față de inculpatul Crîșmaru Vasile a pedepsei sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, pentru a asigura executarea efectivă a acesteia, instanța de judecată consideră necesar de a aplica în privința lui Crîșmaru Vasile măsura preventivă „obligarea de a nu părăsi țara” până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

CORPURILE DELICTE

10.1. Cu referire la prevederile art.385 alin.(1) pct.13, art.397 alin.(3), art.161 alin.(1), art.162 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată hotărăşte chestiunea cu privire la corpurile delicte.

10.2. Prin Ordonanța din 18.10.2021 (f.d.67-68, vol.I), a fost recunoscut în calitate de corp delict, bicicleta ce aparținut victimei Pușcaș Nicolae.

Prin Ordonanța din 18.10.2021 (f.d.67-68, vol.I), corpul delict indicat în pct.10.2. al prezentei sentințe a fost transmis spre păstrare a IP Telenești.

Prin Ordonanța din 18.04.2019 (f.d.102, vol.I), corpurile delicte indicate în pct.10.2. al prezentei sentințe au fost transmise spre păstrare în camera de păstrare a IP Telenești, fapt confirmat prin Chitanța privind primirea corpurilor delicte pe cauza penală nr.2021350262 din 18.10.2021 (f.d.70, vol.I).

10.3. Prin Ordonanța din 26.10.2021 (f.d.99-100, vol.I), a fost recunoscut în calitate de corp delict, autocamionul de model ***** cu n/î *****.

Prin Ordonanța din 20.05.2021 (f.d.103, vol.I), corpul delict indicat în pct.10.3. al prezentei sentințe a fost transmis la parcarea către IP Telenești.

10.4. La data de 13.12.2021, în cadrul IP Telenești, a fost înregistrat demersul de către S.C. „Dani-Trans” SRL, director Ioniță Vasile, prin care solicită restituirea autocamionul de model ***** cu n/î *****, ce aparține Companiei, care se află spre păstrare în parcarea către IP Telenești.

10.5. La data de 26.08.2022, în cadrul IP Telenești, a fost înregistrat cererea succesorului legal Cojocari Domnica, prin care solicită restituirea bicicletei de model „Delta” ce aparținut fratelui său, Pușcaș Nicolae, care a fost ridicată în cadrul acțiunilor de cercetare a locului accidentului rutier din data de 13.10.2021.

Instanța de judecată, pornind de la prevederile art.162 alin.(1) pct.4) CPP RM, consideră necesar ca, corpul delict - autocamionul de model ***** cu n/î *****, care potrivit ordonanței din 13.12.2021 (f.d.109-110, vol-I), a fost restituit Directorului S.C. „Dani-Trans” SRL, Ioniță Vasile, urmează a fi lăsat în proprietatea Companiei condus de acesta.

Corpul delict - bicicleta de model „Delta” ce aparținut victimei, Pușcaș Nicolae, care potrivit ordonanței din 26.08.2022 (f.d.60-61, vol-II), a fost restituit succesorului legal Cojocari Domnica, urmează a fi lăsat în proprietatea acesteia.

10.6. Subsidiar, instanța de judecată reține că prin Ordonanța din 30.11.2021 (f.d.128-129, vol-I), a fost recunoscut în calitate de mijloc material de probă 3 discuri de model DVD-R, care conține înregistrările video, ridicate de pe camerele de supraveghere video de pe traseul național începând cu stația pecco ,,Rompetrol”, din localitatea Ratuș raionul Telenești, vulcanizarea amplasată pe marginea traseului din aceiași localitate; stația de alimentare pecco ,,Petrom” din satul Cișmea raionul Orhei; stația de alimentar pecco ,,Petrom” de la intrarea în orașul Orhei; de la cafeneaua cu denumirea ,,La Cișmea” care cuprinde teritoriul parcării și interiorul acesteia.

10.7. Potrivit art.162 alin. (1) pct.5) din Codul de procedură penală, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluţionării cauzei în fond, se hotărăşte chestiunea cu privire la corpurile delicte. Documentele care constituie corpuri delicte rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate.

Instanța statuează cu referire la mijloacele materiale de probă, că potrivit art. 157 alin. (1), Cod procedură penală, *„constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (scrisă, audio, video, electronică etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adeverite circumstanţe care au importanţă pentru cauză”.*

10.8.Subsecvent, art.157 alin. (2) din Codul procedură penală stipulează că documentele se anexează, prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței, la materialele dosarului și se păstrează atâta timp cât se păstrează dosarul respectiv.

10.9. Elucidând cele expuse supra, instanța concluzionează că, la materialele cauzei penale se păstrează 3 discuri de model DVD-R, ce conține înregistrările video, recunoscute în calitate de corp delicate și anexate la cauza penală, obiect care a fost obținut de către organul de urmărire penală în mod legal, sunt necesare şi pertinente cauzei penale, nu a fost înaintată o cerere de restituire a acestuia şi prin urmare, în temeiul art.162 alin.(1) pct. 5) din Codul de procedură penală, acesta urmează să rămână la materialele cauzei penale pe toată perioada păstrării sale.

CHELTUIELI JUDICARE

11.1. În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) pct.14 Cod de procedură penală, la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează chestiuni privind cine şi în ce proporţie trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

11.2. Referitor la solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului Crîșmaru în contul statului a cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizelor pe caz, în sumă de totală de 28 488 lei, care sunt compuse din: raportul de expertiză nr. 202125C0203 din 15.11.2021 – 2888 lei; raportulul de expertiză nr. 202110O0306 din 16.11.2021 – 3150 lei; raportul de expertiză nr.20215O0319 din 09.12.2021 – 8610 lei; raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-4750 din 01.12.2021 – 2100 lei; 34/12/1-R-4738 din 16.12.2021 – 6020lei; raportul de expertiză nr.202105O -387 din 22.02.2022 – 2860 lei și raportul de expertiză nr. 202205O0092 din 04.05.2022 – 2860 lei.

Conform art.227 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală cheltuielile judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfăşurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele: plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părţii vătămate, reprezentanţilor lor, experţilor, specialiştilor, interpreţilor, traducătorilor şi asistenţilor procedurali; cheltuite pentru păstrarea, transportarea şi cercetarea corpurilor delicte; care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenţei juridice garantate de stat; cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; cheltuite în legătură cu efectuarea acţiunilor procesuale în cauza penală. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art.228 alin.(1) Cod de procedură penală, în modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenţii procedurali, interpreţi, traducători, experţi, specialişti, reprezentanţii legali ai părţii vătămate, ai părţii civile: 1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală şi în instanţă; 2) cheltuielile de cazare; 3) salariul mediu pentru toată perioadă de participare / în procesul penal; 4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acţiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanţei. (2) Organele, întreprinderile, instituţiile şi organizaţiile de stat sânt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanţei. (3) Expertului şi specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparţin şi care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective. (4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligaţiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu. (5) Cheltuielile suportate de persoanele menţionate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanţei în mărimea stabilită de legislaţia în vigoare.

Conform prevederilor art.229 Cod de procedură penală (1) Cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. (2) Instanţa de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepţia sumelor plătite interpreţilor, traducătorilor, precum şi apărătorilor în cazul asigurării inculpatei cu avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiţiei şi condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată şi de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum şi de persoana în privinţa căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. (3) Instanţa poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parţial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influenţa substanţial asupra situaţiei materiale a persoanelor care se află la întreţinerea lor. (4) În cazul condamnării câtorva persoane în aceeaşi cauză, cheltuielile judiciare se repartizează în dependenţă de vinovăţia, gradul de răspundere şi situaţia materială a fiecăreia din ele. (5) În cazul încetării urmăririi penale în urma împăcării părţii vătămate cu învinuitul, inculpata, instanţa de judecată poate trece cheltuielile judiciare în sarcina părţii vătămate, a învinuitului, inculpatei sau numai a uneia din părţi. (6) În caz de deces al condamnatului pînă la intrarea în vigoare a sentinţei, cheltuielile judiciare nu pot fi puse în sarcina succesorilor lui. (7) În cazul condamnaţilor minori, pot fi obligaţi la achitarea cheltuielilor judiciare părinţii sau tutorii minorului condamnat dacă se constată că ei au avut neajunsuri serioase la îndeplinirea obligaţiilor lor faţă de minor.

Instanța de judecată menționează că conform prevederilor art.143 Cod de procedură penală expertiza se dispune şi se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: 1) cauzei morţii; 2) gradului de gravitate şi a caracterului vătămărilor integrităţii corporale; 3) stării psihice şi fizice a bănuitului, învinuitului, inculpatei – în cazurile în care apar îndoieli cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-şi apăra de sine stătător drepturile şi interesele legitime în procesul penal; 3^{1}) stării psihice şi fizice a persoanei în privinţa căreia se reclamă că s-au comis acte de tortură, tratamente inumane sau degradante; 4) vârstei bănuitului, învinuitului, inculpatei sau părţii vătămate – în cazurile în care această circumstanţă are importanţă pentru cauza penală, iar documentele ce confirmă vârsta lipsesc sau prezintă dubiu; 5) stării psihice sau fizice a părţii vătămate, martorului dacă apar îndoieli în privinţa capacităţii lor de a percepe just împrejurările ce au importanţă pentru cauza penală şi de a face declaraţii despre ele, dacă aceste declaraţii ulterior vor fi puse, în mod exclusiv sau în principal, în baza hotărârii în cauza dată; 6) altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

11.3. Instanța de judecată constată că la etapa urmării penale s-a impus necesitatea de a fi efectuate mai multe expertize-judiciare:

Respectiv, de către expertul judiciar Dumitru Cobîscan din cadrul Centrului de medicină legală a Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, a fost întocmit Raportul de de expertiză judiciară nr.202125C0203din 15.11.2021, fiind suportate cheltuieli în mărime totală de 2 888 (două mii opt sute optzeci și opt) lei (f.d.192-194, verso, vol-I);

De către expertul judiciar Malic Victoria din cadrul Centrului de medicină legală a Ministerului Sănătății, al Republicii Moldova, a fost întocmit Raportul de expertixă

judiciară nr.202105O0306 din 16.11.2021, fiind suportate cheltuieli în mărime totală de 3 150 (trei mii una sută cincizeci) lei (f.d.206-209, vol-I);

De către expertul judiciar Malic Victoria din cadrul Centrului de medicină legală a Ministerului Sănătății, al Republicii Moldova, a fost întocmit Raportul de expertixă judiciară nr.202107H2448 din 09.12.2021, fiind suportate cheltuieli în mărime totală de 8 610 (opt mii șase sute zece) lei (f.d.219-222, verso, vol-I);

De către expertul judiciar Malic Victoria din cadrul Centrului de medicină legală a Ministerului Sănătății, al Republicii Moldova, a fost întocmit Raportul de expertixă judiciară nr.202107H2448 din 09.12.2021, fiind suportate cheltuieli în mărime totală de 8 610 (opt mii șase sute zece) lei (f.d.219-222, verso, vol-I);

De către expertul judiciar Kesaev Alexandr din cadrul Centrului Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare a Inspectoratului General al Poliție a Ministerului Afacerilor Interne, a fost întocmit Raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1- R-4750 din 01.12.2021, fiind suportate cheltuieli în mărime totală de 2 100 (două mii o sută) lei (f.d.235-236, vol-I);

De către expertul judiciar Popescu Maxim din cadrul Centrului Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare a Inspectoratului General al Poliție a Ministerului Afacerilor Interne, a fost întocmit Raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1- R-4738 din 16.12.2021, fiind suportate cheltuieli în mărime totală de 6 020 (șase mii două zeci) lei (f.d.245-248, vol-I);

De către expertul judiciar Malic Victoria din cadrul Centrului de medicină legală a Ministerului Sănătății, al Republicii Moldova, a fost întocmit Raportul de expertixă judiciară nr.202105O0387 din 22.02.2022, fiind suportate cheltuieli în mărime totală de 2 860 (două mii opt sute șasezeci) lei (f.d.259-260, verso, vol-I);

De către expertul judiciar Malic Victoria din cadrul Centrului de medicină legală a Ministerului Sănătății, al Republicii Moldova, a fost întocmit Raportul de expertixă judiciară nr.202105O0092 din 04.05.2022, fiind suportate cheltuieli în mărime totală de 2 860 (două mii opt sute șasezeci) lei (f.d.268-269, verso, vol-I).

11.4. În acest sens, instanța de judecată reține că urmărirea penală ocazionează efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea şi transmiterea actelor de procedura, pentru administrarea probelor si conservarea mijloacelor materiale de probă. În cheltuielile ocazionate de administrarea probelor se includ şi sumele pentru retribuția cuvenită experţilor si interpreţilor pentru serviciul care l-au adus justiţiei.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârşirea unei infracţiuni, care impune desfăşurarea urmăririi pentru aplicarea legii penale celui ce a comis infracțiunea. Ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârşirea infracţiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracţională, deoarece fără săvârşirea infracţiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligaţia inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală şi integrală: întrucât săvârşirea unei infracţiuni atrage în mod inevitabil desfăşurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligaţia de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia.

Mai mult decât atât, alin.(2) al art.143 din Codul de procedură penală, care prevedea că „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”, a fost abrogat prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018.

Prezenta cauză penală a fost examinată după adoptarea acestei Legi menționate supra, respectiv, instanța de judecată consideră necesar de a încasa de la inculpatul Crîșmaru Vasile, în beneficiul statului suma totală de 28 488 (douăzeci și opt mii patru sute optzeci și opt) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru întocmirea rapoartelor de expertiză judiciară, inclusiv, suma de 8 610 (opt mii șase sute zece) lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportată pentru întocmirea Raportului de expertiză judiciară nr.202125C0203 din 15.11.2021; suma de 3 150 (trei mii una sută cincizeci) lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportată pentru întocmirea Raportului de expertiză judiciară nr.202105O0306 din 16.11.2021; suma de 8 610 (opt mii șase sute zece) lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportată pentru întocmirea Raportului de expertiză judiciară nr.202107H2448 din 09.12.2021; suma de 2 100 (două mii o sută) lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportată pentru întocmirea Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1- R-4750 din 01.12.2021; suma de 6 020 (șase mii două zeci) lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportată pentru întocmirea Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1- R-4738 din 16.12.2021; suma de 2 860 (două mii opt sute șasezeci) lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportată pentru întocmirea Raportului de expertiză judiciară nr.202105O0387 din 22.02.2022, precum și suma de 2 860 (două mii opt sute șasezeci) lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportată pentru întocmirea Raportului de expertiză judiciară nr.202105O0092 din 04.05.2022.

ACŢIUNEA CIVILĂ

12.1. Potrivit jurisprudenţei CtEDO (*hotărârea Tonchev vs Bulgaria din 19.11.2009*), Curtea a recunoscut încălcarea art.6 CEDO prin nesoluționarea acțiunii civile în procedura penală şi a statuat că, „... în situația în care sistemul intern permite reclamanților să introducă o acțiune civilă alăturată procesului penal, statul are obligația să se asigure că aceştia se bucură de garanțiile fundamentale prevăzute de art.6 ale Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale din 04 noiembrie 1950”.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, (*cauza Boldea vs. România 15.02.2007, nr. 19.997/02*), dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.1 din Convenție, înglobează, printre altele, dreptul părților la proces de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică analizate temeinic de către instanța sesizată. Cu alte cuvinte, art.6 implică în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerile de probe ale părților (*vezi Perez vs. Franța (12.02.2004, nr. 47.287/99); și Van de Hurk vs. Olanda (19.04.1994*).

12.2. Conform art.219 alin (1) Cod de procedură penală, acţiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de

judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acţiunea sau inacţiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. (2) Persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum şi repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale. (3) Prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămate şi îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor şi pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor. (4) La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranţei în viaţă, pierderea onoarei prin defăimare, suferinţele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Potrivit art.221 alin.(1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părţii civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. (2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă se intentează faţă de bănuit, învinuit, inculpat, faţă de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau faţă de persoana care poate fi responsabilă de acţiunile învinuitului, inculpatului.

Potrivit art.19 Cod civil, repararea prejudiciului (1) În condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată lea suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial / (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic). (4) Pierderea șansei se repară doar dacă ea constă în dispariția actuală și certă a unei eventualități favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde șansei pierdute și nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din șansă dacă ea se materializa. (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

Potrivit art.1998 alin.(1) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Conform art.2028 Cod civil, răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrităţii corporale sau prin altă vătămare a sănătăţii (1) În caz de vătămare a integrităţii corporale sau de altă vătămare a sănătăţii, autorul prejudiciului are obligaţia să compenseze persoanei vătămate salariul sau venitul ratat din cauza pierderii sau reducerii capacităţii de muncă, precum şi cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătăţii – de tratament, de alimentaţie suplimentară, de protezare, de îngrijire străină, de cumpărarea unui vehicul special, de reciclare profesională etc. (2) Determinarea salariului sau venitului ratat din cauza vătămării integrităţii corporale sau altei vătămări a sănătăţii se efectuează conform art. 2029 și 2030. (3) La determinarea salariului sau venitului ratat nu se iau în considerare pensia de dizabilitate, stabilită persoanei vătămate în legătură cu vătămarea integrităţii corporale sau cu o altă vătămare a sănătăţii şi nici alte indemnizaţii sau sume, plătite pe linia asigurărilor sociale de stat. (4) Volumul despăgubirilor ce se cuvin, în conformitate cu prezentul articol, cu art. 2029 și 2030, persoanei vătămate poate fi mărit prin lege sau contract. (5) Răspunderii pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății i se aplică dispozițiile legale privind răspunderea extracontractuală, chiar dacă prejudiciul a fost cauzat cu ocazia executării unei obligații contractuale. Cu toate acestea, persoana vătămată poate invoca stipulațiile contractului dacă acestea îi sînt mai favorabile decît dispozițiile privind răspunderea extracontractuală.

În conformitate cu art.2029 Cod civil, determinarea despăgubirii pentru salariul sau venitul ratat (1) Despăgubirea pentru salariul sau venitul ratat se stabilește pe baza venitului mediu lunar net din muncă sau altă activitate a persoanei vătămate din ultimul an înainte de pierderea sau reducerea capacității sale de muncă ori, în lipsă, pe baza venitului lunar net pe care l-ar fi putut realiza, ținîndu-se seama de calificarea profesională pe care o avea sau ar fi avut-o la terminarea pregătirii pe care era în curs să o primească. (2) Cu toate acestea, dacă persoana vătămată face dovada posibilității obținerii unui salariu sau venit mai mare în baza unui contract încheiat în ultimul an, iar acesta nu a fost pus în executare, se va ține seama în determinarea despăgubirii de aceste venituri. (3) Dacă persoana vătămată nu avea o calificare profesională și nici nu era în curs să o primească, despăgubirea va fi egală cu suma brută a salariului minim pe țară stabilit de Guvern.

În corespundere cu prevederile art.2036 Cod civil, (1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit art.2037 Cod civil, (1) mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost

cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Tragerea la răspundere civilă poate avea loc cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții: infracţiunea să fi produs prejudiciul; între infracţiunea săvârșită şi prejudiciul reclamat să existe un raport de cauzalitate; prejudiciul trebuie să fie cert; prejudicul să nu fi fost reparat; să existe manifestarea de voință a celui vătămat de a fi despăgubit.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de către Cojocari Domnica, succesorul legal al părții vătămate Pușcaș Nicolae, instanța de judecată reține următoarele:

12.3. Instanța de judecată reține că prin Ordonanța din 15.10.2021, Cojocari Domnica, a fost recunoscută în calitate de succesor al părții vătămate Pușcaș Nicolae (f.d.170-171 Vol-I).

În cadrul ședinței de judecată din data de 01.11.2022 Cojocari Domnica a înaintat acțiune civilă privind repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma comiterii infracțiunilor de către Crîșmaru Vasile.

În motivarea acțiunii civile succesorul legal Cojocari Domnica a menționat că la data de 13.10.2021 în jurul orelor 20:15, pe traseul R-6 Sărătenii Vechi -Bălţi, între localităţile Ratuş şi Mîndra r. Teleneşti, Crîşmaru Vasile conducând autimobilul de model ***** cu n/î *****, a tamponat biciclistul *****, născut în anul 1993, locuitor al satului Coropceni raionul Teleneşti, după care conducătorul auto a părăsit locul accidentului rutier, iar ca urmare a traumatismelor primite, victima a decedat la faţa locului.

Conform acțiunii civile, este stipulat că, în urma infracţiunii, succesorul legal a suportat un prejudiciu material şi moral în sumă totală de 100 000 (una sută mii) lei.

În cadrul ședinței de judecată din 31.01.2023, la audierea succesorului legal al părții vătămate, Cojocari Domnica, la întrebarea instanței, ultima a specificat că prejudiciul material îl estimează la suma de 65 000 lei, iar restul sumei de 35 000 lei prejudiicul moral.

12.4. Referitor la <u>prejudiciul material</u> pretins de către succesorul legal al părții vătămate Pușcaș Nicolae, Cojocari Domnica, instanţa de judecată reţine următoarele:

La solicitarea de a încasa din contul inculpatului Crîșmaru Vasile a sumei totale de 65 000 lei, ce constituie costul prejudiciul material, instanța de judecată menționează că pentru a confirma prejudiciul cauzat în acest sens nu este suficient doar de a invoca existența acestui prejudiciu, dar este necesar de a prezenta probe ce să confirme cheltuielile suportate în urma prejudiciului cauzat prin infracțiune (înmormântării fratelui său, cheltuieli pentru masa de pomenire etc).

12.5.Prin urmare, pentru a nu exclude categoric existența unor probe în sensurile menționate supra, dar și pentru a evita o îmbogățire nejustificată a lui Cojocari Domnica, instanța de judecată în conformitate cu prevederile art.387 alin.(3) Cod de procedură penală, apreciază că acțiunea civilă în parte încasării prejudiciului material, urmează a fi

admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă

12.6. Referitor la prejudiciul moral pretins de către succesorul legal al părții vătămate Pușcaș Nicolae, Cojocari Domnica, instanţa de judecată reţine următoarele.

12.7. Aprecierea prejudiciului moral se face în funcţie de circumstanţele cauzei, unde este necesar să se ia în considerare valoarea nepatrimonială lezată, însemnătatea pe care o are această valoare pentru persoana vătămată. Un alt criteriu constă în durata menţinerii consecinţelor vătămărilor, adică durata prejudiciului, deoarece urmările pot fi temporare, trecătoare sau permanente. Durata menţinerii consecinţelor este un criteriu de apreciere a prejudiciului distinct de criteriul importanţei. Un alt criteriu este criteriul intensităţii durerilor fizice şi psihice. Aceasta depinde de valoarea lezată.

Aprecierea cuantumului prejudiciului moral cauzat victimei, urmează a fi apreciat de către instanţa de judecată după intima convingere, care se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu şi în funcţie de circumstanţele cauzei.

Ţinând cont de împrejurări, se urmăreşte scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogăţire fără just temei (*vezi Decizia Curții de Apel Chișinău, nr.1a-1940/16 privind învinuirea lui HUSSAIN Naser Hamed în comiterea art.155 CP*).

În ședință judiciară s-a stabilit cu certitudine că succesorul părții vătămate Cojocari Domnica a avut de suportat prejudiciu de natură morală. Estimarea daunei morale suportate de către aceasta se probează prin faptul că victima accidentului rutier care a decedat în urma acestuia este fratele acesteia.

La stabilirea cuantumului prejudiciului moral instanța ține cont de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate succesorului părții vătămate. Astfel, instanța de judecată ținând cont de practica CEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral apreciază că solicitarea de a încasa de la inculpatul Crîșmaru Vasile în beneficiul succesorului părții vătămate Cojocari Domnica, suma de 35 000 (treizeci și cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral, este întemeiată, or, succesorul părții vătămate Cojocari Domnica, a avut de suferit un prejudiciu de ordin moral în urma decesului fratelui său Pușcaș Nicolae.

13. În conformitate cu prevederile art.157 alin.(2), art.162 alin. (1) pct.4), 225, 227-229, 341, 384, 385, 389, 390 alin.(1) pct.3), alin.(3), 392-394, 396-397, 402 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E:

Crîșmaru Vasile, născut la *****, IDNP *****, se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal al Republicii Moldova, şi i se aplică pedeapsă principală sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, și pedeapsă complementară sub formă de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport.

Potrivit prevederilor art.89 alin. (2) lit. a) şi art.90 alin. (1) CP al RM executarea pedepsei cu închisoarea stabilite în privinţa lui Crîșmaru Vasile, născut la ***** prin prezenta sentinţă, se suspendă condiţionat pe un termen de probă de 4 (patrui) ani, şi nu va fi executată, dacă inculpatul în perioada de probațiune nu va săvârși o nouă infracțiune şi, prin respectarea condițiilor probațiunii, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În conformitate cu prevederile art.90 alin.(6) pct.a) Cod penal, se pune în sarcina lui Crîșmaru Vasile, ca în perioada de probațiune fixată, să nu-şi schimbe domiciliul şi/sau reședința fără consimțământul organului competent.

Controlul asupra comportării lui Crîșmaru Vasile în perioada de probațiune şi executării de către acesta a obligațiunilor stabilite prin prezenta sentință, se pune în seama organului de probațiune din raza teritorială a domiciliului acestuia.

Crîşmaru Vasile, născut la *****, IDNP ***** se achită pe capătul de învinuire adus în baza art.266 Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întruneşte elementele infracţiunii prevăzute de art.266 Cod penal.

Termenul de probă urmează a fi calculat de la data rămânerii definitive a sentinței.

Se aplică în privința lui Crîșmaru Vasile măsura preventivă „obligarea de a nu părăsi țara”, până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

Se obligă Crîșmaru Vasile să remită permisul de conducere eliberat pe numele său, în termen de până la 10 zile din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe, către Agenția Servicii Publice, pentru anularea acestuia.

Corpul delict - autocamionul de model ***** cu n/î *****, care potrivit ordonanței din 13.12.2021 (f.d.109-110, vol-I), a fost restituit Directorului S.C. „Dani-Trans” SRL, Ioniță Vasile - *urmează a fi lăsat în proprietatea Companiei condus de acesta.*

-bicicleta de model „Delta” ce aparținut victimei, Pușcaș Nicolae, care potrivit ordonanței din 26.08.2022 (f.d.60-61, vol-II), a fost restituit succesorului legal Cojocari Domnica - *urmează a fi lăsat în proprietatea acesteia.*

-3 discuri de model DVD-R, ce conține înregistrările video, după rămânerea definitivă a prezentei sentințe - de păstrat la materialele cauzei penale pe toată perioada păstrării sale.

Se încasează de la Crîșmaru Vasile, IDNP *****, în beneficiul statului, suma totală de 28 488 (douăzeci și opt mii patru sute optzeci și opt) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru întocmirea rapoartelor de expertiză judiciară, inclusiv Raportul de expertiză judiciară nr.202125C0203 din 15.11.2021, Raportul de expertiză judiciară nr.202105O0306 din 16.11.2021, Raportul de expertiză judiciară nr.202107H2448 din 09.12.2021, Raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1- R-4750 din 01.12.2021, Raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1- R-4738 din 16.12.2021, Raportul de expertiză judiciară nr.202105O0387 din 22.02.2022 și Raportul de expertiză judiciară nr.202105O0092 din 04.05.2022.

Se admite în principiu acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Cojocari Domnica în partea încasării prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Se admite acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate Cojocari Domnica în partea încasării prejudiciului moral.

Se încasează de la Crîșmaru Vasile, IDNP *****, în beneficiul lui Cojocari Domnica, născută la *****, IDNP *****, suma de 35 000 (treizeci și cinci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

Sentinţa motivată pronunţată în şedinţă publică la 09 noiembrie 2023.

Sentința poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei (sediul Telenești).

Președintele ședinței,
Judecător Gheorghe Ciobanu